

ORGANIZIRANJE JEKLARSKEGA TRUSTA

Velikanski evropski jeklarski trust čaka baje le še privoljenja Angležev. — Nemški, francoski, belgijski in luksemburški magnati so se dogovorili glede kombinacije, ki bi se obračala v glavnem proti ameriški jeklarski industriji. — Trust bo ustanovljen v sebične in kapitalistične svrhe ter bo več zalegel kot ducat Lig narodov.

Poroča Samuel Spewack.

Berlin, Nemčija, 23. oktobra. — Sklenjeni so bili uvodni dogovori glede stvarjenja evropskega jeklarskega trusta, ki bi spojil v enotno, velikansko kombinacijo nemške, francoske, belgijske in luksemburške jeklarske magnate.

Le pomišljanje Angležev preprečuje neposreden in uspešen zaključek tozadevnih pogajanj. To pomišljanje temelji na strahu Angležev, da bo uveljavljena s tem kontinentalna nadvlada jekla, a oni, ki delujejo za oživitvijo trusta, upajo, da bodo kmalu pridobili Anglijo za svoje načrte.

Taka kombinacija je živela v duhu evropskih jeklarskih magnatov že dolgo vrsto let, a z iniciativo so pričeli sedaj Thyssenovi in Voeglerjevi interesi v Nemčiji ter Wendelovi interesi v Franciji.

To je imela za posledico celo serijo konferenc, ki so napredovale sedaj tako daleč, da je treba le še končne besede privoljenja od strani Angležev, da se ustvari jeklarskega velikana poleg katerega se bodo vsi slični trusti skrčili na obseg pritika.

Ta trust bo imel nevrjetno močan oprijem ne le na cene, temveč tudi na produkcijo. V ameriških krogih so priznali odkrito, da bo pomenjalo to obšten udarec za ameriško jeklarsko industrijo, kajti to ne pomena nič drugega kot to, da bo evropski trg dejanski nedostopen vsem nečlanom evropske kombinacije.

Moje informacije prihajajo iz ust visokostojčega in uplivnega industrijalca, ki mi je nudi že preje neoporečne informacije iz industrijalnega sveta.

Trust bo v prvi vrsti ustanovljen v sebične in kapitalistične svrhe, a bo postal, ko bo oživitoren, večji faktor za ohranjanje miru kot ducat Lig narodov.

Politika je dosedaj preprečila ustvarjenje takega trusta, kajti jeklo je hrbišče vojne in vsi narodi so ljubosumno čuvali svoje železo kot zaklad.

Sedaj pa je stopila Nemčija prva na dan s to idejo, kajti nemška jeklarska industrija potrebuje železne rude iz Lorenske. De Wendelli, vodilne postavbe v francoski jeklarski zvezi, ki obydlatuje jeklarsko industrijo Francije, pa hočejo koks iz Ruhra, da tope svojo železno rudo.

Zaplenjenje Ruhra ni nudilo Franciji tega koka in sedaj ga hočejo dobiti francoski industrijalci potom mirotnih pogajanj, medtem ko odhajajo francoske čete iz Ruhra.

Soglasno z uvodnimi kontrakti, ki so bili sedaj sestavljeni, so cilji trusta razdeljeni v dva razreda, A in B. Produkti A so železniški material, surovo železo in napoli izvršeni produkti. Produkti B vključujejo železo v palicah, žice, plošče iz cinka, jeklena kolesa, cevi in skovano jeklo.

Produkte A naj bi se prodajali izključno le potom trusta. Produkti B pa bi lahko stavile na trg posamezne tvrdke direktnim putem.

Ustanovitelji trusta hočejo na vsak način preprečiti nadprodukcijo za Evropo in če bo sedanjí načrt sprejet, bo trust lahko kontroliral tako produkcijo kot cene. Devetdesetim odstotkom jeklarskih magnatov ugaja načrt, ki čaka sedaj le še privoljenja Angležev, da postane realnost.

Elbert Gary, načelnik ravnateljstva sveta United States Steel Corporation, je izjavil včeraj zvečer, da ni informiran glede predlaganega evropskega jeklarskega trusta ter ni hotel podati svojega mnenja, dokler ne izve za podrobnosti.

V istem smislu se je izrazil tudi Charles Schwab, nadaljni ameriški jeklarski magnat.

ZVEZA MED ITALIJO IN JUGOSLAVIJO.

Pariz, Francija, 23. oktobra. — "Matin" poroča, da se bo vršila takoj po rešitvi jugoslovanske ministrske krize konferenca med Mussolinijem in jugoslovanskim ministrom za zunanje zadeve, ko je namen je skleniti defenzivno zvezo med obema narodoma.

Glavni cilj nameravane zveze je baje ohraniti status quo ter urejene razmere ob Jadranskem morju.

Belgrajski poročevalec ista do-
stavlja, da bo tozadevna pogodba
podpisana, kakorhitro bo jugo-
slovanski kralj Aleksander obiskal
v Rimu italijanskega kralja.

SHEANDOAH HITI PROTI IZTOKU.

El Paso, Texas, 23. oktobra. —
Zračni vodilni zrakoplov Shenandoah
so zapazili danes zjutraj ob
polosmih. Ladja se nahaja na po-
letu proti Lakehurst, N. J.

Slika nam predstavlja predsednika Coolidge-a, ko predseduje odboru Harding Memorial Association. Družba so je naredila nalogo postaviti pokojnemu predsedniku dostojen spomenik.

OTROKA PREŽIVLJALA S SVOJO KRVJO

Ženska je padla z možem in pet let
staro deklico v globok prepad
tekem avtomobilsko nesrečo ter
je štiri dni preživljala otroka s
svojo krvjo.

San Bernardino, Cal., 23. okt.
Izvanredno junaštvo in požrtvo-
valnost je pokazala ženska, ki je,
sama težko ranjena, na dnu 900
čevljev globokoga prepada cele
štiri dni preživljala svojo pet let
staro nečakinjo s svojo življenjsko
krvjo ter jo tako obvarovala smrti
vsled lakote. Ta ženska je Mrs.
T. Kelly in njena nečakinja pet
let stara Meredith Waterbury.

T. G. Kelly, star pet in šestde-
set let znan trgovci iz tujakinskega
kraja, ki se je umaknil v pri-
vatno življenje, napravil v soboto
v spremstvu svoje žene in nečak-
linje avtomobilski izlet v gore. Na
nekem ovinka ozke ceste, ki se vi-
še krog višin, je izgubil Kelly
kontrolno nad strojem in avtomobil
je planil preko strmega obronka
v globlino. V globlini sedemstotih
čevljev je zadel avtomobil ob skat-
nato čer in tam je obležal Kelly.
Z razbito črepanjo, mrtve. Avtomobil
bil se je valil nato še dvesto čevl-
jev naprej, dokler ni obstal na
dnu kanjona. Tam, pod razvali-
nami avtomobila, sta preživela žena
in nečakinja štiri strašne dne
ve in noči. Ko sta se drugega dne
pojaviła žena in lakota ter je mala
deklica prosila za požirek vode,
je odtrgala Mrs. Kelly obvezo, ka-
ro si je z velikim naporom ovila
krog raztrgane leve roke, odprla
rano ter dala piti deklici gorke
kri, ki je vrela iz rane. Na ta na-
čin se ji je posrečilo ohraniti otro-
ka še dva dni pri življenju. Ona
sama pa je postajala vedno slab-
ša ter ležala v mrtlici, nezavestna.
Medtem pa so reševalni oddelki
iskali v gorah, pogrešane, a brez
uspeha. Voditelj ene reševalnih
skupin, sin ponesrečene, je vzel s
seboj domačega psa, ki je dospel
reševalni oddelci na ovinek, na
katerem se je pripetila nesreča, se
je pripetila nesreča, se je pes usta-
vil ter zletel nato po obronku nav-
dol, kjer je pričel močno lajati.
Reševalci so sledili psu ter našli
najprej Kellyja, nato pa Mrs.
Kelly in nečakinjo, ki sta bili ne-
zavestni, a še vedno živi. Dali so
obema krepčila ter ju kar najhi-
trejše mogče odvedli v bolnico v
San Bernardino. Tam se je žena
kmalu toliko okrevala, da je laho
navedla strašno podrobnosti
nesreče in njenih doživljanj. Re-
kla je, da so se ji zdele minute kot
večnost in da je končno obupala
nad rešitvijo ter domnevala, da
bosta morali obe umreti zapuščeni.
Zdravniki so izjavili, da bosta
obe najbrž okrevali.

ČITKI DEMOKRATSKEGA KANDIDATA

Demokratični predsedniški kandidat je izjavil, da je re-
publikanski rezi mv zadnjih par letih kriv ustanovit-
ve in nastopa tretje stranke. — Napadel je tudi polje-
delsko politiko sedanjega predsednika ter administra-
cijo zunanjih zadev kot vzrok odpada farmerjev.

Poroča Frank Hopkins.

Evansville, Ind., 23. oktobra. — Po svojem povratku
v Indiano na tretjem kampanjskem potovanju po državi
je naprtil John W. Davis, demokratični predsedniški kan-
didat, direktno na rame administracije Hardinga in Cool-
idge-a razvoj tretje stranke v Združenih državah v za-
dnjih štirih letih. Obenem je ožigal teorijo, da je mogo-
če radikalizem ustaviti s tem, da ostane predsednik Cool-
idge v uradu.

Obdolžil je Hardinga in Coolidge-a, da sta razcepila
lastno stranko.

Demokratični kandidat je tudi napadel farmersko po-
litiko predsednika Coolidge-a ter hotel izvedeti, zakaj ni
bila komisija, če se je smatra za potrebno, da se nadalje
preišče vzroke zadreg farmerjev, imenovana sedaj ali ta-
krat, ko je imel predsednik Coolidge svoj sprejemni go-
vor, mesto da se čaka na čas po zaključenih volitvah.

Republikansko zunanjo politiko je napadel kot vzrok
vsega gorja farmerjev. Davis je rekel, da se je "počasna
paraliza" lotila Coolidgeove administracije zunanjih zadev,
ki je bila posledica strahu, ne pred drugimi narodi, tem-
več pred nadaljnimi spori in razkrojem v lastni stranki.

"Čuli smo glas trepetanja in strahu, ne pa glasu mi-
ru v zadnjih treh letih in pol," je vzkliznil Davis, ko je
stal na stopnjicah sodišča v Vincennes.

Predsedniški kandidat se je nahajal na zgodovinskem
teritoriju. Mesto Vincennes šteje približno 20,000 pre-
bivalcev. Deset tisoč se jih je zbralo na trgu pred sodi-
ščem, ko se je pripeljal Davis s svojim spremstvom. Po-
zneje je imel kratek nagovor v Princeton, Ind.

S tem so bili dovršeni napori demokratičnega kandi-
data v državi, katero smatrajo vsi njegovi svetovalci bi-
stvene važnosti ter odločilnim faktorjem v kampanji. Če
bo Coolidge izgubil to državo, se vsaj mnenja, da bo pri-
šla izvolitev predsednika v kongres, tudi če bi to ne po-
menjalo zmage Davisa v elektralnem svetu.

Vsa poročila, katere je dobil Davis, kažejo, da je po
vsakem njegovem govoru naraslo število onih, ki se zave-
zajo za demokratičnega kandidata za mesto governorja,
o katerem se z gotovostjo pričakuje, da bo izvoljen.

Znak vznemirjenja, ki se je lotilo republikancev, je
v metodah, katerih so se pričeli posluževati. V splošnem
govorjeno, je šel Davis skozi premogarski del države.

Ko je dospel na lice mesta, je našel republikanske
agente, ki so širi med premogarji in drugimi delavci vest
da je demokratični kandidat sin Henry-ja Gassaa Davi-
sa iz West Virginije in da lastuje njegova družina šte-
vilne premogovnike.

Davis je rekel v svojem prvem govoru, da to ni resni-
čno. Pozval je republikance in demokrate, naj pokarajo
vladajočo stranko radi korupcije, ki se je pojavila v za-
dnjih štirih letih.

"Republikanski prijatelji pravijo, da je veliko ogro-
ženje naše dežele tretja stranka, katero imenujejo "radi-
kalno stranko". Če pa bi bili v resnici tako preplašeni
glede nje, bi ne ponavljali stvari, ki so pripomogle k oži-
votvorenju te tretje stranke.

Glede inozemske politike je omenil Davis trditve Cool-
idge-a, da bo sodeležba Amerikancev pri Dawesovem po-
rečilu nanovo ojačila ameriške trge v inozemstvu ter uve-
ljavila mir in harmonijo med narodi.

"Kako se morejo močje," je vprašal, "ki so zanikavali

ŠE NEKAJ O JULIJU V MOŠKI OBLEKI

Julija Hannigan, ki je izgubila s
svojega doma ter vzmirla vse
mesto, se je preoblekla v dečka
ter odšla na doživljanje.

Petnajst let stara Julija Hani-
gan, ki je vzbudila splošno po-
zornost s tem, da je nenadno iz-
ginila, je živa in zdrava ter se bo
v kratkem vrnila v domačo hišo.
Zaenkrat se nahaja v domu za var-
stvo otrok, kjer je pojasnila ka-
planu družbe svoje doživljanje.

— Grešila sem, oče, — je rekla,
— in vam prosim odveze. — V
resnici ni storila nobenega druge-
ga greha kot da je sledila hrepe-
njenju po prostosti in neodvisno-
sti. Pričela je sovražiti žensko o-
bleko in naveličala se je vloge raz-
vajanke na domu in vsled tega je
zbežala z doma, da vidi, kako ču-
ti deklica, preoblečena v moškega,
kadar išče dela med tujimi ljudmi.

Neka nepoznana ženska je tele-
fonirala detektivu O'Connor v po-
licijskem glavnem stanu, da je mo-
goče najti pogrešano Julijo v pre-
nočevalnici Burnsa na Bedford
Avenue v Brooklynu. Detektiv je
takoj pohitel na označeni naslov,
a še predno je dospel do hiše, je
zadel na Julijo. Položil ji je roko
na rame, ji pogledal v oči ter re-
kel: Julija.

Ni odgovorila, temveč le povesi-
la oči ter zardela.

Njeni preje krasni lasje so iz-
ginili. Pričela je pripovedovati o
svojem izletu v deželo pustolov-
stev ter izjavila, da je svoj izlet
že davno v duhu zasnovala. Mesto
da izda svoj denar za sladkarije
in kino, je varčevala ter shranila
vsak cent, dokler ni nabrala knež-
je svote dvanajstih dolarjev. S
tem denarjem si je kupila obleko
dečka. Svojo žensko obleko je od-
ložila v kleti in komaj je bila pre-
oblečena, je prišla navzdol njena
starejša sestra, da izve, kaj pov-
zroča ropot v kleti, katerega je ču-
la. Mlad človek, ki je ob njenem
prihodu hitro izginil, je bila Ju-
lija.

Časniškim poročevalcem, ki so
jo izpraševali, je zagotovila, da ni
slaba deklica. Hotela se je za ne-
kaj časa iznebiti vseh spon kon-
venience ter živeti zunaj v svetu
med moškimi. — Krasen čas sem
imela. — je rekla, — ter uživala
vsako minuto svoje prostosti. —
Sedaj pa je vesela, da se zopet
lahko vrne k materi. Noči je pre-
živela v prenočevalnici, kjer pre-
nočujejo moški za 25 centov na
noč. Spala je z moškimi v eni dvo-
rani in tresla se je vspricho misli,
kaj bi se zgodilo, če bi razkrili njen
spol.

— Zdelo se mi je kot da sem za-
prta skupaj v klerki z divjnimi
zvermi, ki bodo v naslednjem tre-
nutku planile po meni, — je re-
kla. — Preživljala se je na golf
igrišču s tem, da je pobirala žoge
ter pri tem zaslužila po dolar na
dan.

pomoč celih pet let, zagovarjati pred sodnim stolom vesti-
celega človeštva."

Nato je pričel razkladati svoj program.

UNIJSKO ZNAMENJE NA KAT. TISKOVINAH

Ameriški katoliški škofi zahtevajo
unijski label na vseh verskih
knjigah ter publikacijah, odo-
brenih od cerkve.

Washington, D. C., 23. oktobra.
Upravni odsek ameriških katoli-
ških škofov je objavil sklep, da
morajo nositi molitveniki in vsi
drugi predmeti v katoliških cer-
kvah in zavodih katoliške vere zna-
menje ameriških delavskih stro-
kovnih organizacij. Pri tem gre za
tiskovine v letnem znesku pet in
tridesetih do petdesetih milijonov
dolarjev, kojih vsaka nosi odo-
brenje katoliškega cerkvenega
dostojanstvenika. Te tisko-
vine pa se je izdelovalo dosedaj v
glavnem na Čehoslovaškem in v
Nemčiji.

Sklep temelji na izvidu, katere-
ga je objavil odsek po preiskavi,
ki je trajala dve leti. Ta odsek ob-
staja iz zastopnikov ameriških fo-
tografirerjev, knjigovozov, ti-
skarjev, stavev in drugih, spada-
jočih v to stranko.

AVSTRIJA IMA 40 MILIJONOV ZLATIH KRON DEFICITA.

Dunaj, Avstrija, 23. oktobra. —
Finančni minister Kienboeck je
sporočil, da ima avstrijska repu-
blika štirideset milijonov zlatih
kron deficita. Ta deficit je v prvi
vrsti nastal vsled tega, ker so dr-
žavni uslužbenci izsilili od vlade
večje plače.

imela. — je rekla, — ter uživala
vsako minuto svoje prostosti. —
Sedaj pa je vesela, da se zopet
lahko vrne k materi. Noči je pre-
živela v prenočevalnici, kjer pre-
nočujejo moški za 25 centov na
noč. Spala je z moškimi v eni dvo-
rani in tresla se je vspricho misli,
kaj bi se zgodilo, če bi razkrili njen
spol.

— Zdelo se mi je kot da sem za-
prta skupaj v klerki z divjnimi
zvermi, ki bodo v naslednjem tre-
nutku planile po meni, — je re-
kla. — Preživljala se je na golf
igrišču s tem, da je pobirala žoge
ter pri tem zaslužila po dolar na
dan.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU.

Danes so naše cene sledeče:
JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$15.20 2000 Din. — \$30.20 5000 Din. — \$75.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot kot en tisoč dinarjev računamo posebej
15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Poštni čekovni urad".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir \$ 9.90 500 lir \$23.75
300 lir \$14.55 1000 lir \$46.50

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir računamo posebej po 15 centov
za poštnino in druge stroške.
Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje Ljubljanska kreditna banka
v Trstu.

in izplačuje PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ
LIR dovoljnjemo po možnosti še poseben dopust
rednosti Dinarjem in Liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in ne-
takovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vsakega
računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poštni denar v roke.
POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO
NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.

Slede izplačil v amer. dolarjih glejte poseben oglas v tem listu

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po
New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 4687.

"GLAS NARODA"

SLOVENE DAILY

Owned and Published by
Sydney Publishing Company
(A Corporation)FRANK SAKSER, President
Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.**"GLAS NARODA"**
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

En leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
En leto velja list za Kanado	Za pol leta	\$3.50
En leto velja list za Evropo	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za drugi leto	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno in praznično. Dopolni, brez podpisanih osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovito pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da nam tudi prejšnji bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA"
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2378

NAPAČNI POJMI

Naši ljubi rojaki v starem kraju imajo kaj čudne in pogosto naravnost navne pojme o Ameriki in Amerikancih. Posebno v zadevi denarja. Vsakdo je namreč trdno prepričan, da se pogrezamo v Ameriki v milijone, da leže dolarji po cestah in da je treba le pripogniti se ter jih pobrati.

Če bi naši rojaki v starem kraju le vedeli! Dostikrat se jim je to že pojasnilo in dosti se je pisalo o tem, a vse zaman.

Mnenja so, da jih vlečemo za nos, da sedimo lepo na zakljih denarja, mesto da bi ga jim poslali.

Marsikdo bi domneval, da pretiravamo. Če pa bi čital pisma, ki prihaja neprestano v uredništvo, bi doživel nekaj presenetljivega.

Neka gospodinja je hotela stopiti v sveti zakonski stan. Ni pa živeča v sijajnih okoliščinah in njej in njene mu ženinu je bilo nemogoče nabaviti si primerno pohištvo za stanovanje. Pisala je uredništvu naj bo tako dobro ter spravi brezplačno v list oglaš, v katerem naj se pozove kakega človekoljuba, naj takoj pošlje deset tisoč dolarjev za pohištvo zaročencev, kar je za Ameriko seveda neznatna svotica.

Dekle in njen ženin bosta večna hvaležna temu dobrotniku.

Neki dr. X., najbrž filozofije ali magije, je pisal, da mu je nemogoče spraviti svojo trgovino na zaželeno višino. Spoznal je, da mu manjka petdeset tisoč dolarjev ter je prošil vsled tega Amerikance (kateremu bi seveda taka malenkost ne bi mogla motiti spanja niti ene noči), naj mu pošlje z obratno pošto petdeset tisoč dolarjev. Velikodušno je obljubil, da bo eventualno vrnil denar, če bo le mogoče.

Ameriški prijatelj, kateremu, — zaupno povedano, — najmo manjka ravne teh petdeset tisoč dolarjev, se je prijel med napornim delom za glavo, da se spomni, kdo bi bil pisec tega pisma, če ga pozna in kje se je sestel žnjim. Ni pa se mogel spomniti na daljnega prijatelja, in z obžalovanjem moramo priznati, da ga nismo vprašali, če je poslal zahtevanih petdeset tisoč dolarjev z obratno pošto.

Neki dobrodušnež je pisal: —

"Ljubeznjive Amerikance! Katera bi pripravljena poročiti se ter korakati z menoj skozi življenje, roko v roki? Če pa ne, katera bi mi hotela dovoliti za eno leto kredit v znesku tisoč do tri tisoč dolarjev? Pogoji so: — Zakon z večjo doto, najmanj v znesku 50.000 dolarjev. Ta znesek se bo v kratkem času podvojil, potrojil, četrtoril."

Čudno se zdi človeku, da se ta gospoda v splošnem tako zelo kapriceira na tisočake. Ničle ne igrato nikake vloge pri takih predlogih.

Starokrajski rojaki, ki se vdajajo fantastičnim upanjem, da jih bo en sam oglaš v ameriških listih ali ena sama prošnja oprostita vse skrbi glede nadaljnjega življenja, trpe na usodopolni blodnji.

Z obžalovanjem moramo priznati, da sicer leži denar na cesti, da pa je tako trdno prilepljen, da ga je mogoče odtrgati le z vztrajnim in napornim delom.

To je skrivnost uspeha v Ameriki.

Dopisi.**Iz Belokrajine.**

Tifus, ki se je prinesel iz Hrvaške se širi vedno bolj, ker se ljudje ne čuvajo. Iz Vrbovec je prišel v Gorenje in sedaj se je razširil preko Adlešič v Sela. Žrtve za enkrat hvala Bogu še ni. Pohvalno moramo omeniti delo dr. Kusela iz Črnomlja, ki se trudi omejiti bolezen.

Letina vinska je bolj kisla, ker niso mogli nekateri pričakati trgate in so le napol zrelo potrgali. Če bi jih sedaj videli kako se držijo kadar pijejo! Usta jim gredo jako skupaj, tako, da jih je jako smešno videti.

Umrli je Adlešič Ivan Husič, p. d. Vrebec, ki ima sina Jureta v Ameriki. Župnik ga je na prav surov način nadlegoval za spoved in težko bolni je tak način odklonil.

in zato mu ni dal zvoniti, niti ga ni hotel prekopati cerkveno.

Potem ni čuda, če pesa vera in raste podivjanost med ljudstvom. Sploh se pa čudimo, kako so mogli ljudje poslati na faro takega človeka, ki ni zmožen samostojnega dela in je še povsod, kjer je bil, delal samo zdražbo, za kar je bil celo tepen in kaznovan.

Naše rojake bo sigurno zanimalo kaj je z mostom v Žuničih. Te dni bomo začeli pošiljati slike v Ameriko s prošnjo, da nam za nje čim več pošljete. Vemo, da ni v deželi dolarja sedaj ravno najboljše, ali vendar se pri tedenski plači že odtrga kak cent ali mogoče celo dolarček za naš most.

Prihodnjic bomo navedli imena naših vrlih nabiralecev.

Dajemo tudi na znanje, da bo

pobiral Mr. Mirko Starešinič pripevke za most. On je bil takrat na lieu mesta, ko se je merilo in pozna sedaj natanko vse načrte. Če dobimo vsaj \$4000 skupaj, je most zasiguran in se spomladi dela že začnejo. Prosimo Vas rojaki, pomagajte nam.

V kratkem izide 1. knjžica o Belokrajini, kjer bo popis in tudi več slik. To bo jako zanimivo. Ravno tako so celo lepe Belokranjske otroške pesmi, ki so se jako priljubile doma in drugod.

V kratkem se ustanovi "Belokranjska zadruga", ki bo imela namen razpečavati razne izdelke po celim svetu.

Ely, Minn.

Mr. Frank Dobernik je s svojo nevesto odpotoval na Greany, kjer lastujeta ženin ter nevestin oče, namreč Mr. John Rauch farma.

Paru želimo veliko sreče, pa tudi mnogo posnemalcev, da bi namreč naši slovenski fantje vzeli v zakon slovenske hčere, ne pa iz-

Novice iz Slovenije.**Abnormalni pohotneži.**

24. letni konjski hlapec Konrad P. v Zt. Florijanu pri Zg. Dolenju je zagrešil hudodelstvo o skrumbe nad 6 letnim dekletcem: večkrat ga je izvajal na kozolec, dokler ga domačini niso zasačili. Obsojen je bil pred okrožnim sodiščem v Celju na štiri mesece težke ječe. V Celju je vzbujala svoj čas senzacijo arštacija 72 letnega Antona P., delavca na Okopi, ki je vabil na svoje stanovanje nekega 16 letnega natankarja ter ga zapeljeval k nečednim dejanjem. Obsojen je bil na tri mesece težke ječe. V zvezi s tem slučajem je bil obsojen tudi delavec Henrik K. iz Celja, ki bo šest tednov kašo pihal.

Originalen berač.

Mariborska policija je pred nekaj dnevi aretirala moža, ki je beračil na ulici in je na stražnici izjavil, da je iz Celovca, svojega imena pa ni hotel povedati. Ko so našli pri njem potrdilo ptujskega okrajnega sodišča, da je bil Pero Silberman po prestani kazni radi vlačuganj izpuščen iz zaporov, se je izdal za Silbermana iz Ptuj. Silberman, ki je čvrst in se zelo dobro obranjen starček male postave in ki govori razen slovensčine in nemščine tudi madžarski, je pri sodnji trdil, da je 79 let star, brezposeln pleskar židovske vere, rodom iz Stranbinga na Bavarskem, najdenček, ki ne pozna staršev niti po imenu, in je večinoma življenja prebil na Hrvaškem v Srbiji in Bosni. Razen v Ptuj se baje nikoli ni bil kaznovan. Radi beračenja je bil obsojen na dva dni strogega zapora, nato pa predan policiji, da ga pošlje v domovinsko občino. To pa ne bo lahko delo, ker "Silberman" pristojne občine sicer sam ne pozna in je gotovo tudi v njegovi avtobiografiji mnogo fantazije.

Pod vinotočem.

V Grajski vasi pri St. Pavlu pri Preboldu je popivala vesela fantovska družba, med njimi 19 letni hlapec Ivan Parfant. Ko mu je vino že preveč stopilo v glavo, je začel sitnati ter žagati z nožem svojemu vinskemu tovarišu Plečniku. Komaj ga je ta vprašal zakaj ga hoče z nožem, ga je tudi že sunil v prsa ter ga težko poškodoval. Pred celjskim okrožnim sodiščem se je zagovarjal obtožence, da je dražil Plečnik radi neke ženske ter ga spravil v jezo, katero bo sedaj lahko ohladil v 6 tedenski postrdni ječi.

Rodbinska tragedija v Trnovčah pri Lukovici.

Te dni sta prišla posestnik p. d. Godinovec in njegov sin, ki se je pravkar vrnil od vojakov, iz sejmja v Mengšu v Trnovče pri Lukovici precej prijateljsko domov. Dne medpotoma sta se pripravila. Doma se je spor že poostiril, naker je odšel sin k svojemu dekletu. Čim pa se je povrnil do-

biral dekleta tujih narodnosti, so deč da so druge več vredne kakor slovenske, kar je pa ravno narobe.

V čikaškem dnevniku sem čital dopis iz Ely, v katerem se pozivlja slovenske volice na zborovanje, da se nominira par slovenskih kandidatov za mestne svetovalec. Zborovanje bo dne 26. oktobra popoldne. Čudno se mi zdi, zakaj se dotični odbor poslužuje za enake objave samo enega dnevnika. Jaz sem prepričan, da bi urednik glasila J. S. K. J. rade volje objavil ravnotako v obliki dopisa na drugi strani lista.

Dne 20. oktobra sta skočila v zakonski jarem Mrs. Louis Slabodnik in Franciška Klaček ter Mr. Frank Sabernik in Ana Rauh iz Greany, Minn. Oba para je poročil župnik Rev. Fr. Mihelčič. Mr. Slabodnik se je s svojo zaročenko odpeljal na medene tedne v Chicago, odkoder mu želimo srečnega povratka v našo sredino.

Poročevalce.

mov k večerji in sedel za mizo, je oče nakrat potegnil iz žepa samokres. Nameril ga je naravnost na sinovo glavo in sprožil. Krogača je šla mladencu skozi obe senci in je bil na mestu mrtev. Kaj je bil vzrok očetovemu dejanju še ni pojasnjeno.

Požar na Teznu pri Mariboru.

Te dni je izbruhnil požar v poslopju posadnika Podlipnika na Teznu pri Mariboru, kateremu je do tal pogorelo gospodarsko poslopje s senom. Daljni požar so omejili na kce mesta došli gasilci. Sumijo, da je bil ogenj podtakjen.

Dr. Rosina nevarno obolel.

Starosta mariborskih Slovencev, odvetnik dr. Franjo Rosina je težko obolel na sladkorni bolezn in se nahaja že nekaj dni v ljubljanskem Leonišču.

Priporočljiv živinski mešetar

je Anton Sket, 24 letni delavec v Kostivnici. Obdolženec je pomagal gnati nekega dne Ivanu in Jožetu Prahu živino na sejm v Veliko Loko na Dolenjskem. Po sejmju sta izročila Praha obdolženca 4 krave ter sta mu dovolila, da jih lahko grede proda, ako se nudi ugodna prilika. Sket je krave res po ceni prodal, izročil pa vsoto 14,800 K mekemu Rebersku z naročilom, da jih izroči Ivanu Prahu ter mu pove, da je bil Sket za ostali znesek v Ljubljani okraden. Sket je med tem pobegnil v Avstrijo. Okrožno sodišče v Celju ga je sedaj obsodilo na 4 mesece težke ječe.

Smrtna kosa.

V Ljubljani je umrla v visoki starosti 85 let Ana Brovet, roj. Glavač.

POZOR ČITATELJI!

Te dni smo dobili iz Ljubljane veliko pošiljatev "Blaznikovih Pratik" (z mlaticij). Prodajamo jih po 20 centov eno. Kljub temu, da jih imamo v zalogi par tisoč izstisov, bodo najbrž prav hitro pošle, vsled tega naročite Pratik tako, ako jo hočete imeti.

"Slovensko-Ameriški Koledar" za leto 1925, bo te dni dotiskan. Koledar je po vsebini jako zanimiv in raznovrsten. Diči ga veliko krasnih slik. Kakor hitro izide, ga bomo začeli razpošiljati najprej onim, ki so ga že naročili. Cena je 40 centov s poštnino vred.

Pošljite naročilo že sedaj, da ga dobite pravočasno.

Nadalje smo si nabavili veliko zalogo novih knjig, zanimivih romanov, povesti, gledaliških iger, knjig za otroke, not in itd. V kratkem bo objavljen v Glas Naroda najnovejši seznam in cenik naše knjigarne.

Naročajte knjige, kajti knjige so najboljše prijateljice človeka, posebno sedaj, ko sem bližajo dolgi zimski večeri.

Uprava "Glas Naroda".

Peter Zgaga

Iz Pariza poročajo, da sta Italija in Jugoslavija sklenili pogodbo, ki je v gotovem oziru vojaškega značaja.

Obe državi sta izjavili, da ne bosta druga druge napadle, češ, da je to najboljšje sredstvo za svetovni mir.

Jugoslovanska armada in laška armada se torej že vsaj toliko časa, dokler bo pogodba veljavna, ne bosta udarili.

Prebivalci na meji, se bodo morali zadovoljiti z manjšimi žrtvami.

Slovenci bodo tupatam ohladili kakega fašista, Italijani pa kakega jugoslovanskega financarja, ki se bo klatil v bližini meje.

Na ta način bo medsebojno razmerje najboljšje vzdržano.

Na ta način se bo z malenkostnimi slučajji in primeri izražalo prijateljstvo dveh sosedov.

Katoliške škofije so izdale značilno odredbo.

Vsaka katoliška publikacija, vsak molitvenik in vsak katoliški pamflet, bo moral biti znanprej opremljen z unijskim labelem.

To so izsilili od škofov stavei, ki so člani verskih občin oziroma katoliških organizacij.

Velika večina katoliških tiskarn doslej ni hotela priznati unije. Delavci so se morali zadovoljevati z nizkimi plačami in z zatrdilom, da delajo za dobro katoliško stvar.

Sorodniki so tisti ljudje, ki ugibajo, kam obrneč denar, katerega zaslužijo.

Včasih so matere poljubljale svoje hčerke za lahko noč.

Sedaj je ta prelepa navada že precej izginila.

Materam se namreč ne ljubi več tako dolgo čakati, da bi se hčerke vrnile zvečer domov.

Domačo trgovino je treba podpirati — to je geslo, ki se ga drže ugledni ameriški trgovci.

Tega mnenja so tudi butlegarji. Butlegarji so odločni nasprotniki vseh, ki vtihotaplajo zganje v Ameriko.

Mlada Julija se je torej vrnila domov.

Zahrepenela je bila po moški obleki ter se v tej obleki deset dni klatila naokoli.

Rekla je, da je bila moška obleka že od nekdaj njen ideal.

Svet se je res, na glavo postavil. Kolikor je meni znano, ni bil dosedaj ideal ženske moška obleka.

Njen ideal je bil tisto, kar je v moško obleko oblečeno.

Ameriški narod ima sedaj tri predsedniške kandidate.

La Follette obljublja, da bi se z njegovo izvolitvijo začela nova doba v ameriškem življenju.

Coolidge prisega, da ni bilo ameriškega narodu še nikdar tako dobro kot mu bo v slučaju, če njega izvoli.

Demokratski kandidat se zaveja, da bo edinole demokratiški predsednik najboljša jamčevina za prosperiteto.

Zakaj troši ameriški narod težke milijone za volilno kampanjo?

Vse tri, La Follette, Coolidge in Davis naj postavi v Belo hišo in naj jih prisili, da bodo vsi trije do pičice izpolnili svoje zadane obljube.

Ko bo izbruhnila prihodnja vojna, naj ljudje enostavno zahtevajo, naj gredo na bojišče tisti gospodje, ki so iznašli strupene pline in hudičeve žarke. Potem bo menda mir.

V Rochester, New York, so v neki tovarni izdelali fotografski aparat, ki ima samo tri četrtine inča v premeru. Tri take aparate ima lahko človek v zaprti pesti.

Kot se sliši, je pater Koverta že naročil to majčkeno fotografsko stvarco.

Z aparatom namerava fotografirati številne svojih pristašev in naročnikov.

Jugoslovanska

Ustanovljena 1. 1898

Katol. Jednosta

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 233 E. 185 St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, 1808 E. 22nd Street, Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Box 961, Ely, Minn.
Blagajnik neisplačanih smrtnin: JOHN MOVERN, 413 — 11th Ave, East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:

Dr. JOS. V. GRAHEK, 303 American State Bank Bldg, 608 Grant Street at Sixth Ave, Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

ANTON ZBASNIK, Room 206 Bakewell Bldg, cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIČ, 1334 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4823 Washington Street, Denver, Colo.

Poradni odbor:

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, 210 Stevenson Bldg, Puyallup, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Avenue, Cleveland, O.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tiskajoče se uradnih svedev kakor tudi denarne pošiljatve naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišča spravevala naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom na oblihen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajnika bližnjega društva JSKJ. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi z 8 člani ali članicami.

Iz Jugoslavije.**Ustanovitev novih seismoloških postaj.**

Seismološka postaja v Beogradu je poslala prosvetnemu ministru prošnjo, da se dovoli ustanovitev seismoloških postaj v Splitu, Dubrovniku in Šibeniku. Posebna komisija je že pregledala teren na teh mestih. Čim bo prošnja odobrena, se bo takoj pričelo z delom.

Dr. Sima Marković v Zagrebu.

Bivši voditelj komunistične stranke, ki je bil, te dni izpuščen iz zaporov lepoplavske kazilnice, dospe v Zagreb, ker mu namerava delavstvo prirediti sijajen sprejem. Časopisje poroča, da bodo oblasti preprečile vsako hrupno delavsko manifestacijo.

Bolgarski književnik v Jugoslaviji.

Preko Sofije in Beograda je dospel v Sarajevo bolgarski pisatelj Ivo Rodinov, ki biva sicer stalno v Rodakovem. Pisatelj obješe vsa večja mesta naše države, ker se nahaja na naučnem potovanju.

Misija danskih novinarjev v Nišu.

V Nišu sta dospela dva danska novinarja, ki se med drugim tudi jako zanimata za grozodejstva, ki so jih izvršili tamkaj Bolgari nad Srbi za časa vojne okupacije. Rezultate in utise bosta novinarja objavila v danskem časopisu.

Spominška plošča Principu.

Sarajevska Orjuna je sklenila da postavi spominško ploščo Principu in njegovim tovarišem, ki so dali svoje življenje domovini na altar. Plošča bo postavljena v Nišu.

ljena na onem mestu, kjer je Princip izvršil atentat na avstrijskega prestolonaslednika Frana Ferdinanda.

Premestitev subotičke juristične fakultete.

V zadnjem času se vrti živahna akeija, ki stremi za tem, da se subotička juristična fakulteta čimprej premesti iz Subotice v Novi Sad. Znani novosadski bogataš Aranković je namreč že pred 50 leti zapustil velike in moderne pravne fakultete v Novem Sadu. Zdi se, da je ta načrt izvedljiv, ker se Subotica ne protivi premestitvi, zahteva pa, da se ustanovi tamkaj poljedelska fakulteta. Pričakovati je, da bo kmalu prišlo do definitivnega sporazuma.

Muslimani zahtevajo turški jezik v šolah.

Na konferenci muslimanov v Južni Srbiji, kateri je prisostvoval tudi načelnik ministrstva prosvete Stevo Marković, je bilo sklenjeno, da naj se v šolah uvede turščina kot učni jezik in da naj bodo veroučitelji Turki. Razen tega so Turki zahtevali, da se ustanovi več turških srednjih šol.

Vlovljen ogromen morski pes.

Dne 8. okt. so ribiči v bližini otoka Krka ujeli ogromnega morskega psa, ki je bil 5 in pol metrov dolg, težak pa dve toni. V želodu so našli kožo n del glave z dvema rogovoma kozliča ter dele tuna, ki je sedeč po kosteh, moral biti težak vsaj 50 kg. Morskega psa so s pomočjo velikega čolna dovedli v luko Sušak, kjer je bila komisijončno ugotovljena njegova vrsta.

Priporočljivo je, da nam pošljete

VAŠE PRIHRANKE

za obrestonosno naložitev.

Naša banka plačuje na vložke na

"Special Interest Account"

4% OBRESTI NA LETO

a sigurnost je v vseh ozirih zajamčena.

Naj bo Vaše sedanje hranjenje Vaša zaslomba za vse slučaje v bodočnosti; radi tega vložite Vaše prihranke v solidno in sigurno domačo banko.

VSE DRUGE BANČNE POSLE IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO

Frank Sakser State Bank
821 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Zagonetno, toda resnično.

Hohštapler Argossy.

I.

Iz gotovih razlogov smo prisiljeni nekoliko izpremeniti imena glavnih junakov v naslednji povesti, a nekateri naši čitatelji se bodo gotovo še spominjali, kako so se te osebe v resnici imenovali. Ni še namreč poteklo mnogo časa odkar so se završili naslednji dogodki...

Takrat se je pojavil v madžarski koloniji na gornji istočni strani v New Yorku človek, ki je napravil s svojo postavo ter svojim nastopom velik utis. Imenoval se je grof Honved, bil širokopleč in visok, star nekako štirideset let. Bil je vojaških kretenj ter nosil svetlo siv klobuk. Imel je drzno privlačno črne brke in lepozvone glas. Bilo je par let pred uveljavljanjem prohibicije in grof Honved je bil vedno bogato založen s denarjem, kadar je prišel v kavarno, vinske kleti in slične prostore.

Bil je skrajno zabaven človek. Ob njegovi mizi so se zbirali sinovi Arpada in od vseh stranskih klopi so priskrbovali, kadar je pripovedoval, kako ga je zasledovala cesarska in kraljeva vlada. Z blestečimi očmi je razlagal, kako so se njegovi predniki borili za prosto Madžarsko ter prelivali zanj svojo kri. Hotel je pokazati, da jim je tudi on enak. Denar in blago, življenje in kri je hotel položiti na oltar domovine. Vsak pravi Madžar, v katerega žilah teče kri pradedov, v katerega sreči gorljubav do domovine, bo znal ceniti ta čustvovanja.

— Resnica je, — je menil, — da so naši številni Madžari drugo domovino in da so postali bogati. Ti so že davno preko vojaško-obvezne starosti. Drugi mlajši ljudje so tudi sklenili ostati v tej deželi. Kje pa bi bilo mogoče najti Madžara, katerega sreča bi ne pričela hitrejši utripati, ko se spomni zmagoslavni dejanj svojih pradedov? Kadar sliši, da bo boj za prostost Madžarske kmalu obnovljen? Ali bo sedaj, ko se mu tukaj dobro godi, pozabil na tlačene rojake v stari domovini?

Tako je govoril s ognjevitavo navdušenostjo, sedel nato za klavir ter pričel igrati stare bojeve pesmi. Vsi navzoči so skočili s svojih sedežev ter pričeli peti. Ženske pa so se ozile, ko so se spomnile slavni stoletij madžarske zgodovine ter jarma, v katerega so Madžare vpregli Habsburžani.

Ko je odspelo navdušeno razpoloženje do viška, je potegnil "grof" iz svojega žepa debelo bilježnico ter pričel vpisovati imena in naslove navzočih rojakov. Par dni pozneje je dobil vsaki od njega pismo, okrašeno z madžarsko zastavo, ki je pripovedovalo o organizaciji velike, celo Madžarska obsegajoče madžarske družbe v Ameriki. Članarina je bila določena na dva dolarja, kateri znesek bo predstavljal majhen del velikega sklada, katerega se bo zbralo za financiranje revolucijskih načrtov madžarskih patriotov.

Posta, katero je pričel doživati "grof", je bila z vsakim dnem večja. V celem je spravil \$50.000, predno je sklenil posloviti se po francoski, dočim je približno 25 tisoč Madžarov v New Yorku zasledovalo vsaki dan kabelska poročila iz domovine. Ljudje pa so bili grozno razočarani, ko niso čitali ničesar o izbruhu kake revolucije. Precej časa je trajalo, da se jim je pričelo svetlikati v baticah, da so bili osleparjeni in da je njih lepi denar za vedno izgubil v nenasitnih žepih "grofa".

Dr. Max Argossy je nosil veliki kalabrezar na glavi, katero so obdajali gosti črni lasje. Imel je dolge, črne brke, navihane na koncu, črne oči in sonoren glas. Izvanredno prepričevalno se je glasilo, ko je pripovedoval, kako izvanredno ljubosumni so ameriški zdravniki na njegovo kirurško umetnost, kako se jim je posrečilo očrniti ga, da ni mogel izvrševati svoje prakse in kako je

porabil ves denar, katerega je prinesel s seboj iz starega kraja ter se mora sedaj preživljati kot zavarovalni agent. Ali bi se malostljiva gospa mogoče ne zanimala za življensko zavarovanje? Ali mogoče za zavarovanje proti požaru ali nezgodi? Kako lahko se ji pripeti kakšna nesreča...

Dr. Argossy je skušal pridobiti le ženske. Temne oči, drzne brke, lepa postava in sonoren glas, — vse to mu je zajamčilo uspeh. Bil je uspešen.

V Newarku, N. J., se je seznanil z Mrs. Amanda Reusch. Bila je obilna ženska, z dvojnimi porbradkom ter mogočnimi prsi. Obžalovala je, da je gospod doktor prisiljen prodajati zavarovalne police. Kljub temu pa jo je to veselilo, kajti drugače bi se nikdar ne seznanila z njim, s tem ljubeznivim in postavnim gospodom, ki je popolnoma izbrisal iz spomina njenega pokojnega moža.

Dr. Argossy je pogosto prišel k ženski. Slikal ji je prednosti zavarovanja za življenje. Pri vsakem nadaljnjem obisku je ostal dalj časa in končno ji je gladiil debele prste, posute z demanti ter ji pripovedoval, da potrebuje ona v veji meri zanesljivega branitelja kot pa življensko zavarovanje.

Tako sta posedala v sprejemni sobi Mrs. Reusch ter zavijala sandviče ter dobro pivo in sempatam kak požirek žganja. Sempatam je bilo čuti iz drugih sob in nadstropij hiše čudne glasove, ki so spominjali na evljenje ali stokanje otrok. V takih slučajih se je Mrs. Reusch za par minut opravičila pri lepem doktorju ter izginila. Kmalu je bilo čuti podvojen kričanje in čisto tudi udarec, nakar je stokanje utihnilo. Mrs. Reusch se je na to vrnila k doktorju s prijaznim smehljajem.

Mrs. Reusch se je namreč spetala s takozvano "otroško farmo". Dojenčke in majhne otroke do petih let, so privedli k njej in nekateri otroci so bili celo rojeni v njeni hiši. Imela je dobičkanosne stike z nekim pogrebnikom, ki ji dobavljal male, bele krstice...

Že leta in leta se je pečala Mrs. Reusch s tem poslom. Nekateri otroci, bolj srečni kot ostali, so bili adoptirani in nadaljni izročeni sirotišnicam, ker ni nikdo plačeval zanje. Zopet drugi pa so zapustili hišo v belokakirani kočiji in njih dušice so odplavale v kraljestvo, iz katerega ni nobenega povratka.

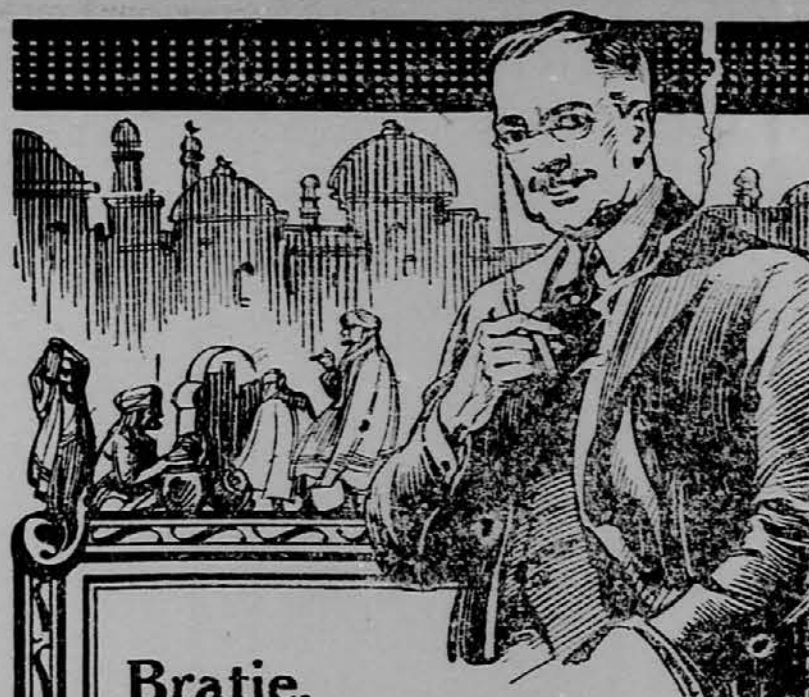
Marsikateri družinski skandal je prikrila ta hiša. Mrs. Reusch pa je postala pri tem debela in zredila se tudi njen možniček, kar je dobro vedel gospod doktor. Nekega večera jo je končno prošil za čast, da jo štiti s svojima močnima rokama in ona je ponudbo z veseljem sprejela.

Par mesecev pozneje pa je morala Mrs. Reusch kot divja ter klicala policijo. Rekla je, da je gospod doktor slepar, lažnjivec, tat. Kaj je storil?

— Poročil se je z menoj, — je ihtela. — Odpotovala sta v Philadelphijo, ker je imel on tam starega prijatelja, duhovnika, ki bi naju poročil. Prijatelj naju je poročil v hotelski sobi. Videla sem licenco. Vrnila sva se v Newark v mojo hišo. Pili smo sekt. Sliha sem v banko. Dvignila sem ves svoj denar, v celem štiri in dvajset tisoč dolarjev. Rekel mi je, da bova kupila lepo posestvo na deželi, kjer bova lahko imela trikrat toliko otrok. On bo doktor, jaz pa babica. Tam bi tudi lahko skrbeli za bogate bolnike ter zaslužila dosti denarja. Rekel mi je, naj se takoj napotiva tjakaj.

— Dala sem mu denar. Spravil me je na prevoznico čoln. Rekel mi je, naj počakam za trenutek, da bo pokadil v moškem oddelku cigareto. Čoln se je odpeljal. Dospeli smo v New York. Sedela sem in čakala. Njega pa ni bilo od nikoder.

— Moj denar je izgubil, — je stokala, — in z njim vred tudi moj

Bratje, to jaz pričam =

"Star sem šestdeset let in kadim cigarete nad petinštirideset let. Resnično rečem, da še nisem dobil cigarete, s katero bi bil tako zadovoljen kot s HELMAR."

20 HELMARS stane le par centov več kot zavoj navadnih cigaret, toda HELMAR cigarete vsebujejo čist turški tobak, dočim vsebujejo druge cenen in mešan tobak.

HELMARS so popolnoma čiste ter so v lepenkastih skatijah, da se ne lomijo.

Kot drugi, boste z veseljem začeli kaditi turške.

IZDELAVATEL PRVOVRSTNIH TURŠKIH IN EGIPČANSKIH CIGARET NA SVETU.

BOXES OF 10 OR 20

nakit. Demanti in biseri, moja zura, zapustnice in drugo. Petinštirideset dolarjev sem plačala za nakit... Vse to je vzel s seboj gospod doktor, ta lump, ta slepar.

Mrs. Reusch se je onesvestila. Seveda se je takoj izkazalo, da ni Mrs. Reusch prava žena Argossyja. Licenca je bila sleparinja in duhovnik v Philadelphiji je bil sozaratnik gospoda doktorja ter ni imel nobene pravice, izvršiti poroke. Kljub temu pa je imela polnolice sedaj nalogo najti moža, ki je izgubil s prevoznega čolna \$24.000 v gotovini ter s \$15.000 vrednim nakitom, ki je bil last Mrs. Reusch.

Newyorški policijski detektiv McCoy, kateremu je bila poverjena ta naloga, je kmalu spoznal, da bo njegova potrpežljivost izpostavljena težki preizkušnji. Najprej si je priskrbel pri zavarovalni družbi, pri kateri je bil nastavljen "gospod doktor" domači naslov ter uroze njegove pisane. V njegovo veliko presenečenje ni bil naslov sleparski, a Argossy se je preselil od tam že pred desetimi meseci. Književni spediterja v okolici, ki je izvršil selitev "gospoda doktorja", so kazale naslov, kamor so prevedli pohištvo. Razcentega je ugotovil McCoy, da je bil Argossy poročen ali da je vsaj živel skupaj z žensko, ki je veljala za njegovo ženo.

Detektiv je pohitel na naslov, katerega mu je al spediter. Tu di od tam se je "gospod doktor" že preesil. Pri pismonošji je pustil drugi naslov. Ko pa se je pošal McCoy na ta naslov, je moral zopet izvedeti, da se Argossy in njegova žena ne mudita več tam.

Poteklo je več dni predno je zasledil McCoy spediterja, ki je izvršil selitev in nato se je napotil z novim naslovom v Bronx. Tam je našel prvo resnično sled sleparja.

"Gospod doktor" je bil napravljen velik utis na hišnico apartment hiše, neko Mrs. Blau. Od te je izvedel detektiv, da sta "gospa in gospod doktor" najela stanovanje šele par dni pred oropanjem Mrs. Reusch.

Pekleni dečko, — je rekla Mrs. Blau. — Zna loviti ženska srca. Pomislite, pred par dnevi sem bila v stanovanju ter čula, kako je pripovedoval svoji ženi o veliki, debeli ženski, ki je zaljubljena vanj ter ji pokazal demanti prstan, ki je visel na njegovi verižici. Nato je pripovedoval, da dvori debeli ženski in da jo bo pustil, kakor hitri jo bo zavaroval za \$25.000. Slišati bi morali, kako se je "gospod doktor" smejal. Tudi njegova žena se je smejala. Dobro se ji zdi, če vleče druge za nos.

V svoje veliko razočaranje pa se je izvedel McCoy, da je parček zopet odšel ter stavil svoje pohištvo v skladišče, katerega naslov je Mrs. Blau navedla. Tam so mu sporočili, da nima nikdo tam spravljene pohištva z imenom Argossy. Opis moč, katerega je dal detektiv upravitelju skladišča pa je prepričal slednjega, da je bil ta mož res v skladišču, in da je navedel ime Maks Honved ter da je plačal vnaprej za eno leto najemnine.

Iz sporočil Mrs. Reusch in Mrs. Blau je spoznal McCoy, da je Argossy Madžar in sklenil je poizvedovati v madžarski koloniji me-

sta, kajti bil je prepričan, da ni iskani zapustil mesta. Ko je pričel povpraševati po nekem možu, po imenu Argossy, so vsi zmajevati z glavo, a ko je omenil ime Honved, so se zaiskrile oči vsakega vprašanega, in pesti sa se stisnile. Da, to je Honved, slepar, izdajalec, laži-patriot, ki je izgubil z dvadlarskimi bankovci, katere je dobil za stvar prostosti domovine...

Eden teh Madžarov je potegnil iz predala sliko neke domoljubne skupine, v koje sredini je stal "grof Honved". McCoy je vzel sliko ter jo pokazal Mrs. Reusch in Mrs. Blau. Nobenega dvoma ni bilo, doktor Argossy in "grof" Honved sta bili ena in ista oseba.

V zločinski galeriji je dovedla slika do nadaljnjega razkritja. So glasila je s sliko nekega moža, ki je predsedal večji del petletne kazni, ker se je izdajal za duhovnika ter tako našenljen oškodoval številne za večje svote denarja, baj v dohodne svrhe, v resnici pa za svoj lastni žep. Takrat se je imenoval "pastor Friz Traub".

Nato pa je ugotovil McCoy, iz sodnijskih aktov ime nekega znanekega kriminalnega zagovornika v New Yorku, ki je zagovarjal takrat "pastorja Trauba".

Na vsakem naslovu, na katerem je iskal McCoy Honved-Argossyja se je imenovalo tudi ime Grossberga. Grossberg je stanoval pri "gospodu in gospej doktorju" ter je bil brat žene. Prišel je v težkoče radi majhne tatvine, izvršene v garaži, v kateri je bil zaposlen ter bil aretiran, a izpuščen s suspendirano sodbjo. Dobil je dovoljenje za potovanje na zapad ter je redno obveščal oblasti o svojih korakih.

Odvetnik, ki je zagovarjal Grossberga, je zagovarjal tudi "pastorja Trauba". McCoy ni niti male dvomil, da je užival odvetnik polno zaupanje hohštaplerja in da je bil z njim v zvezi.

Na pomoč so bile poklicane poštne oblasti in nadzorovalo se je korespondenco. Kmalu so našli pismo, katero je naslovil Grossberg na Honveda preko odvetnika, ki je branil oba. Odvetnik je vsled tega očitno vedel, kam mora izročiti pismo, naslovljeno na Honveda ali Argossyja, vendar pa je bilo brez smisla nadzorovati pošto odvetnika, ker si je Honved brez dvoma nabavil novo ime in da je dobival vsa pisma v novi kuverti in z novim imenom. Razkrili so pismo, naslovljeno na odvetnika, s pisavo Honveda, a poštni inšpektorji niso imeli pravice odpreti to pismo.

Konečno se je odločil McCoy za drzen čin. Govoril je s superintendentom poslopja in ko je odvetnik nekega večera odšel ter ni bil nikogar v uradu, je splezal McCoy v urad odvetnika, v pričakovanju, da bo našel pismo Honveda na pisalni mizi odvetnika.

Ko je stal McCoy pred pisalno mizo, so se odprla vrata in vstopil je odvetnik. Bil je skrajno ogorčen, čeprav se mu je McCoy predstavljal. Detektiv pa se ni dal ustraševati.

— Nobene pravice nimate štiti tati, — je rekel odvetniku. — S tem postanete njegov sokrivce. Celo kot odvetnik ne smete prikrivati bivališča justičnega begunca.

Odvetnik je bil dostopen argumentom ter izročil detektivu pismo Honveda.

Tekom prihodnjega popoldneva je bil aretiran Honved-Argossy-Traub na voznji v Buffalo. Z \$10.000 si je ravnokar kupil farmo ter sklenil, da ne bo v bodoče izvrševal nikakih sleparij več, temveč se posvetil sadjerejn in koksčerejn.

Mesto tega pa je moral romati v Sing Sing za deset let.

Medtem pa se je pričela zanimati policija v Newarku malo bolj podrobno za otroško farmo Mrs. Reusch. Izvedela je kmalu, da je tam nastanjenih dosti otrok brez vednosti oblasti in brez njih privoljenja. Sosedje so pripovedovali o številnih pogrebi. Oblastve na preiskava kleti je spravila na dan dva kupa zemlje, v kojih notranjosti je bilo polno otroških kosti.

Zaslišali so matere otrok, v ko-

Nekaj o praznovanju

Ali ste praznovni? Kakšno vprašanje! Kdo pa ni praznovren? Ne vi? Seveda ste, samo priznati nečete tega.

Katero tisoč in tisoč praznovri je vaše? To je odvisno od klica, spola, narodnosti in tisoč drugih stvari in končno od tega, katero praznovanje prihaja iz vaše otroške dobe in katero je postalo v vašem življenju navidezno pomembno. Izprva navidezno, pozneje v resnici in končno prisilno.

Vi torej niste praznovni. Prav nič vas ne briga, če vas sedi trinajst za mizo; petek je za vas dan, kot vsak drugi in kaj vas briga, če se prikazuje pajki zvečer ali jutraj. Dimnikarje srečamo v Evropi pogosto na stopnjicah, mrliški voz ni v velenestu ničesar neobičajnega in isto velja glede poročnega voza. Zakaj bi vam ne želeli obilo sreče k levi, in kakšen popravek ima stara ženska, katero srečate, z zanesljivostjo puke ter z zajci, srnami in ključači? Enostavno smešno, da bi mogle take stvari uplivati na človeka. Tu di igralcu je vseeno, če mu želite dobrega uspeha v novi ulogi ali če mu želite, da bi si zlomil nogo.

Kakšen drugačen pomen imajo številke sedem in dvajset, tri in devet kot kaka druga poljubna številka? Absolutno nobenega. Utrinjajoča se zveza vas presneto malo briga in prav vseeno vam je, če ste bili rojeni na petek ali nedeljo.

Sivih mačk je dosti in prav nič posebnega ni, če srečamo tako. Ker je manj štiripersnih kot troopersnih detelje, ni to še noben vzrok, da bi morali smatrati za dobro znamenje, če najdemo štiripersno.

Ali ste praznovni? Kakšno vprašanje! Moderen človek vendar ni praznovren. Nikdar niste imeli sreče ali smole, ne v poslu, ne pri iskanju službe, ne v igri in ne v ljubezni. Nobenih srečnih ali nesrečnih slučajev ni, sanje so ničeve, slutnje so izraz pokvarjenega žolodea in swareči notranji glas je domšljija!

Kako more biti človek praznovren? Polaganje kart, vedeževanje iz roke, vlivanje svinec, — kateri pametni človek veruje v take stvari? Take stvari se uganja za šalo, mogoče po punču na Silvestrov večer, a človeku je popolnoma vseeno, če se stori svinec v vodi v blagajno, venec iz lavarice ali nagrobni križ. V resnici popolnoma vseeno.

Mogoče pa vendar ne popolnoma. Bodite pošteni! Ali ste praznovni? Ne? V resnici nikdar in v nobeni obliki! Glede nobenega med tisoč praznovri?

Praznovanje živi, odkar žive ljudje na svetu. Živelo je v času, ki ga označujemo kot temni Srednji

likor so jih mogli najti in neka nezakonska mati je povedala, da je izročila dete Mrs. Reusch, da je umrlo v njeni hiši ter bilo zakopano v kleti. Deklica je dala babuici ves denar, ki ga je imela, da skrje plod svojega greha. Približno v istem času, ko je romal Argossy v Sing Sing, je nastopila Mrs. Reusch sedemletno težko kazen v New Jersey.

več, v časih prvotnega barbarstva.

Praznovanje živi med razboritimi Kitajci, spretnimi Japonci ter filozofično razpoloženimi Indijci. Praznovanje je doma med romantično razpoloženimi Slovani, nerodnimi Turki, med skrajno praktičnimi Amerikanci, Angličji, kjer ima praznovanje stolice na vseučiliščih in laboratorije.

Tudi nemški narod, ki je romantično in praktično razpoložen, je praznovren.

Ali ste praznovni? Gotovo ste. Celo toliko ste pošteni, da to povsem odkrito priznavate. Da, vi imate neprijeten občutek, če vam je za mizo določeno število trinajstega. Vstali ste "z levo nogo", kakor ni šlo vse popolnoma gladko.

In vendar. Ni treba, da bi bil človek praznovren. Človek je lahko v večji meri veren kot pa praznovren. Vera je nadnaravno ali metafizično upravičena, a ima tudi nekaj metafizičnega, kar ni mogoče preiskati. Nikdo namreč ne more s popolno gotovostjo dokazati — kajti trditve še dolgo ni dokaz, — da je duša ali da ni nobene, da je smrt konec vsega ali da ni.

V tem tiči bistveni in neizbrisljivi razloček med vero in praznovanjem. Pri tem stojimo pred končnimi in skrajnimi konci stvari, pred nerazrešljivo uganko, a pri praznovanju ne pride v poštev niti prvo. V veri lahko zasledimo smisel, v praznovanju pa kvečjem nesmisel.

Edina resnična opora praznovanja je pomanjkanje misli, popolnoma nesmiselnosti nagon posnemanja. Ta nagon posnemanja pa ima resne posledice in v najboljšem slučaju uničuje dobro voljo, uživanje življenja in družabna veselja. Navesti hočemo prav posebno čudno primero iz zadnjega desetletja. Pred svetovno vojno so igrali v Evropi splošno skat. Trije ljudje so sedli za mizo ter pričeli igrati. Večinoma so igrali kadili in nikdo se ni zmenil za to, če so si trije igralci prižigali cigarete, smodke ali pipe z isto užgalico. Med svetovno vojno pa se je pojavilo praznovanje, da ima to za posledico nesrečo ali celo smrt. Ta primodarija se je razširila po celem svetu in vsakdo, Anglež, Nemec, Turk, Grk ali Rus je ugasnil uživalico, če sta se je poslužila že dva ter prižgal novo. Marsikatera zabava je zastala in marsikateri dovtip je umrl na ustnih. Tisočkrat in tisočkrat je vrgla vojna svojo smrtno senco preko zabave. Užgalica je širila temo mesto luči ter ustvarjala hladnost groba mesto gorkote...

Kljub temu pa pravijo, "da gre v tretje rado".

Ali ste praznovni? No, sem.

V SPOMIN

mojega dragega soproga in očeta, ki je 23. oktobra 1923 zapustil življenje. Odšel si nepozabljen, mi te pogrešamo.

Blag ti spomin!
Žalujoči ostali:
Josephine Ambrožič in otroci.

NAJVEČJA BIBLIJA NA SVETU

Maine Bible Society se postavlja z biblijo, ki tehta 88 funtov. Biblija je pisana ter jo je pisalo vsega skupaj 1607 oseb. Pisati sta jo pomagali tudi 92-letna starka in 7-letna deklica, kateri vidite na sliki.

Prosperiteta Guatemale in Cabrerovo tiranstvo.

Poroča Jack Starr-Hunt.

Manuel Estrada Cabrera, ki je bil celih dva in dvajset let diktator Guatemale, je umrl dne 23. septembra v jetniški celici, v katero so ga zaprli, ker bi ga drugače ljudska množica linčala. Cabrera je drugi v velikem trikotu latinskih Amerikancev, katere se označuje kot tirane, junake in domoljube. Ta trikot je sestavljen iz Porfirija Diaza, ki je neomejeno vladal Mehiki celih trideset let ter umrl kot izgnanec v Parizu leta 1917; Juan Vincente Gomez, kojega ime je še vedno signal za teror v Venezueli in Cabreru, kojega moč je bila uničena pred štirimi leti z uspehom zadnje revolucije v celi seriji revolucij, ki so se dogajale tekom cele njegove vlade.

Estrada Cabrera je bil sin zelo revnih starišev in povest o njegovi mladosti je povest o požrtvovalni materi, ki je bila tako revna, da ni mogla plačati vstopnine za svojega dečka, da obiskuje ljudsko šolo. Kljub temu se je učil v majhni vasi Quetzaltenango sredi Sierras, kjer je živel, dokler ni prišel študirati prava. Doyršil je filozofijo in pravo ter takoj vstopil v aktivno prakso in politično življenje. Hitro se je dvigal od ene pozicije do druge, dokler ni postal v zadnjih letih devetnajstega stoletja državni tajnik generala Jose Maria Reina Barrios, ki je bil na skrivnostno način zavratno umorjen ter pustil vrhovno silo v rokah Cabrele.

Kakorhitro je bil v predsedniškem stolu, je Cabrera z izvanredno pretkanostjo in silo ustanovil dovršen sistem kontrole, ki mu je ohranil vrhovno silo, ki ga je rešil številnih poskusov, da se ga zavratno umori in ki mu je preskrbel velikanske svote zlata, o katerih se je glasilo, da so skrivne v podzemskih hodnikih in blagajnah, katere je znal baje le on sam odpreti.

Diktator Guatemale je vladal s pomočjo popolnoma disciplinirane in dobro opremljene armade in s pomočjo špijonažnega sistema, ki je segal iz vsakega doma v Guatemali preko čele latinske Amerike ter prav v Združene države in Evropo. Na vsakem zborovanju, neglede na to, kako majhno in neformalno, je bil brez dvoma navzoč špijon, ki je poslušal in govtovo so se pojavile posledice, če še špijon zapazil kako sumljivo frazo ali dvomljivo gibanje. Nekoč so odvedli v ječo duhovnika, ki je rekel v svoji pridigi: Narodi v rokah tiranov zgorejo božjo pot.

V Guatemala City ni noben prodajalec časopisov glasno ponujal svojih listov, kajti klje dečka bi mogoče pomenjal signal za izbruh vstaje. Nezaupanje je vladalo celo med bratom in bratom, med možem in ženo.

Cabrera sam ni nikomur zaupal in lizuni niso dobili od njega ničesar, z izjemo sempatam kakšno kost, v obliki majhne službe ali koncesije. Njegov najbolj intimni prijatelj ter državni tajnik, general Orillano, je tragično zaključil svoje življenje radi prevelikega "prijateljstva". Cabrera je bil zelo bolan in listi so pisali previdno o "majhni indispoziciji".

Orillano je rekel v nekem pogovoru:

— Če misliš, da bo potovanje pospešilo tvoje ozdravljenje, je tukaj tvoj brat Orillano, da prevzame tvoje posle za toliko časa kot se ti zdi primerno.

Radi te ponudbe je Orillano izginil in nič več ni bilo slišati o njem.

General Barillas, ki je bil preveč naklonjen Mehiki, je bil zavratno umorjen v mehiškem glavnem mestu, natančno tri ure potem, ko je bilo tozadevno povečanje izdano v privatnem uradu guatemalskega predsednika.

Potom tajnega in originalnega sistem knjigovodstva, — kajti Manuel Estrada Cabrera je bil izvršni matematik, — je kontroliral

slaherni cent v republiki. Vedel je vsaki dan sproti, koliko je šlo v posamezne departmente za trgovino, industrijo in poljedelstvo. Zakladnica je bila direktno pod njegovim palcem, in izvedel je za vse številke pri vsaki operaciji čarinskih postaj. Nikdo, niti zakladniški tajnik, pa ni vedel, kako stoji republika v finančnem oziru. Uradnikom je bilo dovoljeno videti le na razdaljo nosu in nikakor jim ni bilo dovoljeno razumeti več kot potrebno o tem, kar so delali. Inteligence se je zadrževalo in radovednost kaznovala Cabrera je lahko povzročil po svoji lastni volji padanje ali dvigovanje vrednosti papirnatega in kovinskega denarja. On je kontroliral vse trge. Trdil se, da je bil to vir velikega zaklada, katerega je nagromadil v svojih privatnih blagajnah, dočim so finančni trgi divje omahovali, navidežno brez vsakega pravega vzroka.

Pod njegovo vlado, kot v Mehiki pod Diazom, se je Guatemala procvetala. Gradilo se je železnice, brozjave, šole, bolnice in vse te javne naprave so bile skrbno organizirane. Produktne dežele se je uporabljalo na uspešen način in strogo se je nadzorovalo socialni dobrobiti naroda. Njegova inozemska politika je bila prebrisana, skrbna in notranje obratovanje vladnih departamentov je bilo skrajno uspešno. Ko je bila odprta velika Med-oceanska železnica, se je mož, ki bi moral imeti otvorilni govor, na vse mogoče načine prizadeval najti nov način, kako proslaviti Cabrero, ki je bil direktno odgovoren za zgrajenost železnice. Hotel mu je dati nov priimek ter izjaviti nekaj, česar ni izjavil še nikdo prej.

— Imenuj ga božanskega, — je svetloval neki prijatelj.

— Tepec, ali ne veš, da so ga že imenovali tako?

Tiran iz Guatemale ni izgledal kot tiran. Imel je majhno, skoro nežno lice, navihane brke ter globoko vdrti oči. Njegov obraz ni kazal potuhnjenosti, katero bi človek pričakoval pri njem vspricho špijonažnega sistema, s katerim je vladal deželi.

Njegovo družinsko življenje je bilo na tragičen način prekinjeno. Trije njegovi otroci so izvršili samomor. Svoji materi je ohranil spomin, predstavljajoč edino sentimentalnost, katere ga je bilo mogoče obdolžiti. Donja Joaquina, mati predsednika, imenovana vulgarno "La Culebrina" (Kača) je bila postava, ovčkovčena pri ustanovitvi številnih bolnic, šol, sirotišnic, pribežališč in sličnih zavodov, bogato založenih s skladi.

Bal se je le dveh stvari — in vazije iz Mehike in smrti. Iz strahu pred nadvlado mogočnejšega sosedu se je razvilo njegovo trpko sovraštvo, vsled katerega je preganjal Mehikance v svoji lastni deželi ter dal moriti svoje lastne pristaše, ker je domneval, da simpatizirajo z Mehiko.

Na meji med Mehiko in Guatemalo je ustanovil neprodorno mejo infekcije, z namenom gojene bolezni, da prepreči vsakemu Mehikancu in vsaki mehiški stvari prehod. Sovražil je Diaza, ker je slutil v njem sebi enakega in bal se je ambicije, vsled katere bi Mehikance skušal omejiti njegovo lastno silo.

Strah pred smrtjo je napotil Cabrero, da je videl vsepovsod strup in bombe. Nekoč je bila zasnovana zarota, da se ga umori z elektriko, spuščeno v vodo, v kateri bi se kopal. Ob drugi priliki so ga hoteli napasti na poti v senat in pozneje je streljali nanj več kadetov njegove posebne častne straže. Ob neki drugi priliki je bila dinamitirana njegova kočija. Izbruhnilo je nebroj revolucij. Iz vseh teh nepravil pa se je rešil ali s pomočjo svojega perfektnega špijonažnega sistema ali pa z golom srečo in vsi zaročniki so plačali s smrtjo svoje načrte. Njegovo posteljo so stražili noč in dan divji in praznoverni Indijanci iz notranosti Guatemale, katere

Devolj vzroka za strah.

Kako je bilo pri srcu angleškemu grobarju, ko je videl v mrtvašnici tri mrtvece, katerih eden je pa še hroplj in se premikal. V znamenju alkohola.

Gnobar nekega londonskega pokopališča je zvečer, predno je legel spat, običajno vsakokrat se enkrat obšel mrtvašnico in pogledal dali je vse v redu. Nekega večera so ležali v mrtvašnici trije mrličji, obsevani od plamena sveč, ki so obenem napolnjevale prostor z zadušljivim zrakom. Grobar je našel vse v redu, oddajil se je zopet in kratko zatem legel spat.

Nenadoma ga iz spanja zbudil strahovit krič. Grobar, misleč, da se je poleg pokopališča ali pri mrtvašnici komu primerila nesreča, je vstal, se oblekel ter s svetilko v roki pregledal celo pokopališče. Opazil ni ničesar sumljivega, nakar je stopil v mrtvašnico. Ko je odprl vrata je presečen obstal: v mrtvašnici je bila tema, sveče so ugasmile. Grobar je dvignil svetilko ter posvetil na mrliča. Lasje so se mu naježili strahu, ko je opazil, da dva mrtveca ne ležita v krstah, nego sedita poleg; tretji pa je ležal nekoliko višje v krsti, se dvigal in padal in čuti je bilo neko hropenje. Grobar je obstal kakor okamenel, končno pa se je otreseel prvega strahu, skočil je na plano in bežal kakor bi ga gnale pošasti proti mestu. Ustavil se je brez sape na policiji, kjer je službovalcem uradniku opisal svoj nemaradno doživljaj. Malo za tem je odšlo šest stražnikov v spremstvu grobarja in uradnika v mrtvašnico. Tu so našli vse kakor jim je opisal grobar: dva mrtveca sta sedela poleg krste, tretji pa se je dvigal in padal in slišati je bilo šklepetanje zob.

Stražniki so takoj stopili v akcijo; oba mrliča so položili zopet v krste in nato stopili k tretjemu in ga dvignili iz krste. Nudil se jim je čuden prizor. Pod mrtvecem je ležal živ človek, preplašenih oči, popolnoma skrčen od straha. Skočil je takoj iz krste. Prepeljal so ga na policijo, kjer je izjavil, da je preteklo noč po-piljal v družbi s tovariši, ki so ga upijamili. Kako je prišel v raket, mu ni znano. Policija je arretirala njegove tovariše, ki so izpovedali sledeče: Njegov drug je bil tako pijan, da ni mogel hoditi. Nosili so ga med potjo ter se končno ustavili pri mrtvašnici, da se odpočijejo od "napornega posla". Eden izmed njih si je izmisliš, da pijanega tovariša položijo v krsto, da ga ne bo treba nositi. Rečeno — storjeno! Položili so pijanega tovariša v krsto in da se ne "prehladi" so ga pokrili z mrličem. Ostala dva mrliča so posadili na tla in sicer zato, da se jih nebi pijani tovariši v slučaju streznjanja preveč austrašili. Pijanček se je vsled strahu zadržal pri vratih, kmalu streznil, in čuteč v kakšnem neprimernem položaju se nahaja, se ni upal premakniti z mesta, samo večkrat je klical na pomoč.

Po končani preiskavi so bili vsi pijančki obsojeni na denarno globo, ker so "vznemirjali mrliča".

rim je bilo prepovedano učiti se španski, da niso mogli imeti nikakih zvez z možnimi izdajalci.

Kljub svoji sili in moči pa je padel Cabrera v revoluciji leta 1920, skoro istočasno z ustanovitvijo novega režima v Mehiki. Prihranjena mu je bila smrtna kazen in zaprti so ga v "privatno ječo", v belo, enostavno celico, v kateri je preživel svoje preostale dni. Nikdar ni izgubil svojega dostojanstva, kajti spoznal je, da se Guatemala trese ob njegovem imenu celo potem, ko je bil podjarmljen.

Listi so še malo pred njegovo smrtjo previdno pisali o "majhni indispoziciji, senzorja Mannel Estrada Cabrera, prejšnjega predsednika republike Guatemale".

Ali bo ta dokument zasigural trajni mir?

BESEDILO ŽENEVSKEGA PROTOKOLA O RAZSODIŠČU IN RAZOROŽITVI.

Na zadnjem zasedanju Zvezd Narodov sklenjeni in odobreni protokol o obveznem mednarodnem razsodišču in omejitvi vojne nevarnosti se glasi:

Prožeti s čvrsto voljo, da osiguramo splošni mir in varnost narodov, katerih obstoj, samostojnost ali teritorij bi utegnili biti ogroženi;

priznavajoč solidarnost ki združuje člane mednarodne zajednice; potrjujoč, da je napadalna vojna vojna rušenje te solidarnosti in mednarodno zločinstvo;

želeč olakšati polno izvedbo sestava, navedenega v paktu Zvezd narodov za mirno reševanje sporov med državami, in osigurati preprečevanje mednarodnih zločinstev; ter

da se zmanjša oboroževanja držav na najnižjo mero, ki odgovara njihovi varnosti in proizvajanju mednarodnih obveznosti, katere jim doznajuje skupni postopek.

so podpisani pooblaščenici v to svrhu dogovorili nastopne odredbe.

Člen I. Signatarne države se obvežejo, da bodo po svojih močeh storile vse, da se v pakt uvstijo dodatki, ki odgovarjajo zmisljivim dodatkom v nadaljnjih členih. Potrebno je da te ustanove postanejo obvezne v vzajemnih odnosih od dne, ko ta protokol postane pravomočen, ter da bosta skupščina in Svet Zvezd Narodov odsej pooblaščenici izvrševati vse pravice in dolžnosti, ki jima jih priznava ta protokol.

Člen II. Signatarne države so sporazumne, da se v nobenem slučaju ne sme nastopiti z vojno, ne medsebojno niti katerikoli drugi državi, ki bi v danem slučaju prevzela vse spodaj navedene obveznosti, izvzemši slučaj, ko se morajo upreti napadu oziroma kadar delajo v soglasju s Sv. ali skupščino Zvezd Narodov po ustanovah pakta in pričujočega protokola.

Člen III. Signatarne države se obvežejo, da polnopravno in brez posebne pogodbe priznajo za obvezno jurisdikcijo stalnega narodnega razsodišča, ne da bi se s kršila možnost, da vsaka država predloži omejitve, spojitve z navedeno klavzulo, ko pristopi k posebnemu protokolu, pretolmačenem v dotičnem članku.

Obrambni postopek.

Člen IV. Signatarne države se podvržejo sledečemu postopku:

1.) Ako svet Zvezd Narodov ni mogel rešiti spora, ki mu je bil predložen, tedaj se pozovejo stranke, da sporno zadevo predložijo pravnemu ožr. obrambnemu postopku.

2.) a) Ako stranke to odbijejo, se na prošnjo vsaj ene teh strank sestavi odbor obrambnih sodnikov. Odbor se po možnosti sestavi v sporazumu s strankami.

b) Ako v roku, ki ga odredi Svet, stranke ne dosežejo popolnega ali delnega sporazuma glede obrambnega razsodišča in glede postopka, reši vse nerešene točke Svet Z. N. Imenuje takoj po zaslišanju strank obrambne razsodnike in njihovega predsednika izmed oseb, ki mu po svojem državnem pripadništvu, značaju in izkušnostjo nudijo največ jamstva sposobnosti in nepristranosti.

3.) Ako gobena stranka ne zahteva obrambnega postopka, mora Svet Z. N. nanovo proučiti. V slučaju, da Svet sestavi izvestje, ki so ga soglasno osvojili njegovi člani brez ozira na glasove zastopnikov katere koli stranke, da se podvržejo rešitvi, ki ga priporoči Svet Z. N.

4.) V slučaju, da Svet ne more sestaviti izvestja, ki bi ga odobrili vsi člani izvzemši zastopnika katere koli stranke, se spor izroči obrambnemu postopku. Določiti sam sestavo, kompetenco in postopek odbora obrambnih sodnikov ter se pri izbori obrambnih sodnikov ozira na jamstva sposobnosti in nepristranosti.

5.) V nobenem slučaju se ne more pretresati ponovno rešitev, ki

je bila predmet soglasnega priporočila Sveta, odobrenega od angažiranih strank.

6.) Signatarne države se obvežejo, da pošteno in verno provedejo pravne ali obrambne sklepe in da se podvržejo rešitvam, ki jih je priporočil Svet Z. N. V slučaju da kaka država ne bi spoštovala obveznosti in začela vojno, se proti njej lahko takoj provedejo sankcije.

Člen V. Ako tekom arbitražnega postopka ena izmed strank trdi da se spor ali vsaj del spora tiče vprašanja, ki ga mednarodno pravo izključno prepušča kompetenci te stranke, tedaj arbitri s posredovanjem Sveta Z. N. zahtevajo v tej zadevi informacije stalnega razsodišča mednarodne pravde. Mišljenje razsodišča je tedaj obvezno za arbitre.

Člen VI. Ako je spor predložen skupščini Z. N. je ta za ureditev spora popolnoma kompetenten in isti meri, ki pripada Svetu, v koliko se tiče poskusa za pomirjenje strank. Skupščina ne bi utegnila doseči prijateljske rešitve:

Ako ena izmed strank zahteva obrambni postopek; tedaj Svet sestavi odbor obrambnih razsodnikov. Ako nobena stranka ne zahteva obrambnega postopka, tedaj skupščina z istim pooblastilom kakor Svet ponovno prouči spor. Ako se rešitve, ki jih priporoči izvestje skupščine, odobrijo, važi enako in imajo iste pravne posledice kakor rešitve priporočene z izvestjem Sveta. Ako se ne more doseči potrebna večina, se spor predloži obrambnemu postopku. Svet pa samo uredi sestavo, kompetenco in postopek odbora obrambnih sodnikov.

Obveznosti držav za časa obrambnega postopka.

Člen VII. V slučaju spora med dvema ali več signatarnimi državami so ostale signatarne države sporazumne, da niti preje, niti tekom postopka za mirno rešitev ne začnejo pojačevati oboroževanja ali vojne sile, ki bi utegnile izpremeniti položaj. Isto tako svrhu vojne pomorske, zračne, ne provedejo nikakih ukrepov v industrijske ali ekonomske mobilizacije, skratka nikakega koraka, ki bi spor zamogel poostrižiti ali razširiti. Soglasno z odredbami člena II. pakta je Svet dolžan proučiti vsako pritožbo držav, angažiranih pri sporu, glede kršitve navedenih obveznosti. Ako Svet smatra pritožbo za sprejemljivo, mora po uvidevanosti v najkrajšem času prirediti anketo in preiskavo v eni ali več državah, ki so angažirane. Ti ukrepi so odredeni samo za to, da se olajša rešitev sporov, nikakor pa, da bi prejudicirali rešitvi sami. Ako se povodom teh anket ni preiskav izsledil kakršna koli kršitev odredb prve alinee tega člena, je Svet dolžan pozvati državo, ozi. države, ki so se pregrešile, da stanje reparirajo. Ako država odnosno države, ki se jih to tiče, ne ustrežijo temu pozivu, tedaj Svet proglasi te države krive radi kršitve pakta ali pričujočega protokola, in mora sklepati o ukrepih da se okolnosti, ki bi zamogle ogroziti svetovni mir, čimprej spravijo s sveta. Pri ravnanju tega člena sklepa Svet z dvotretjinsko večino.

Člen VIII. Signatarne države se obvežejo, da se ne bodo lotile nikakršne akcije, ki bi se mogla smatrati kot grožnja z napadom na kako drugo državo. Ako je katera signatarna država mnenja, da druga država vrši vojne priprave, lahko to sporoči Svetu Z. N.

Demilitarizirane zone

Člen IX. Ker obstoj demilitariziranih zon zamore omejiti napade, se priporoča ustanje takih zon. Demilitariziranje zone, ki že obstojajo na osnovi izvestnih pogodb ali sporazumov, oziroma one, ki se bodo v bodoče ustvarile sporazumom med državami, se lahko stavijo pod začasno ali stalno nadzorstvo, ki ga odredi Svet na prošnjo in na breme ene ali več sosednjih držav.

Kdo je napadalec? Sankcije.

Člen X. Napadalec je vsaka država, ki se posluži vojne v svrhu kršitve obveznosti, določenih v paktu ali pričujočem protokolu. Kršitev statuta demilitariziranih zon se enako smatra za posluževanje vojne. Ako se sovražnosti odpre, se smatra za napadalec, ako Svet ne odloči drugače:

1.) Vsaka država, ki se ne mara podvržeti proceduri mirne rešitve, določenih v členih XIII in XV. pakta in izpopolnjene s tem protokolom; dalje država, ki se ne mara podvržeti razsodbi ali pa obrambni ugotovitvi ali pa soglasnemu priporočilu Sveta; nadalje država ki neče upoštevati soglasnega izvestja Sveta, sodnih sklepov ali pa obrambnih ugotovitev, ki ugotavljajo, da se spor med njo in drugo sprto državo tiče vprašanja, ki ga mednarodno pravo prepušča izključno kompetenci te države. Vendar se v tem slučaju smatra država za napadalec le tedaj, ako v naprej ni predložila zadeve Svetu ali skupščini Z. N. soglasno z XI. členom pakta.

2.) Vsaka država, ki prekrši nekatere provizorne ukrepe določene od Sveta za trajanje obrambnega postopka.

Ako Svet ni utegnil v najkrajšem času določiti napadalec, mora sprotim strankam predpisati premirje. Vsaka sprta stranka, ki je premirje odbila ali pa kršila njegove določbe, se smatra za napadalec.

Svet zapove signatarnim državam takojšnjo uporabo sankcij proti napadalcu, vsaka signatarna država pa je od tega časa upravičena izvrševati pravice sovravnih strank.

Vzajemna pomoč signatarnih držav.

Člen XI. Čim Svet Z. N. signatarnim državam da nalog, določen v zadnji alineji X. člena tega protokola, ter obveznosti držav, v kolikor gre za vsakovrstne sankcije, postanejo takoj pravomočne, in se zamorejo takoj izvršiti proti napadalcem.

Signatarne države prevzamejo individualno in kolektivno obveznost, da bodo podprle napadeno ali ogroženo državo in da si bodo nudile vzajemno pomoč z ugodnostmi ter v zajemnimi izmenjavami, v kolikor se to tiče oskrbovanja s sirovinami in vsakovrstno hrano, kredita, prometa in tranzita ter da bodo v to svrhu storile vse, da se ohrani varnost kontinentalnih in pomorskih poti.

Ako sta obe sporni stranki napadalki, tedaj se proti obeh izvršijo finančne in ekonomske sankcije.

Ekonomske in finančne sankcije

Člen XII. Glede na složenost pogovov, pod katerimi utegne biti Svet Z. N. poklican izvrševati funkcije, tičeče se gospodarskih in finančnih sankcij, ter določevanja jamstev, ki jih ta protokol nudi signatarnim državam, pozove Svet takoj ekonomske in finančne organizacije Z. narodov, da proučijo in sestavijo izvestja o ukrepih, ki naj se podvzamejo v svrhu provedbe sankcij ter dispozicij ekonomske in finančne kooperacije.

Na osnovi teh informacij odredi Svet potom svojih organov:

1.) Akeijske načrte določene za provedbo ekonomskih in finančnih sankcij proti državi napadalki ki je napadena in različnim državam, ki stopijo na pomoč ter poroči te načrte členom Zvezd narodov in ostalim signatarnim oblastim.

Vojne, pomorske in zračne sankcije.

Člen XIII. Glede na vojne, pomorske in zračne sankcije se Svet pooblašča k sprejemanju obvez držav, ki odredajo v naprej vojne, pomorske in zračne sile, s katerimi bi te države zamogle takoj stopiti v akcijo, da osigurajo izvedbo obveznosti, nastalih v tej zadevi iz pakta in pričujočega protokola. Čim je Svet izdal signatarnim državam poziv, lahko te države odpošljejo svoje vojne, pomorske in zračne sile na pomoč državi, ki je postala žrtev napada.

Stroški sankcij.

Člen XIV. Edino Svet Z. N. je upravičen proklamirati, da se izvajanje sankcij ustavi in obnovi normalno stanje.

Člen XV. Da ustrežijo duhu tega protokola, so se signatarne države sporazumele, da stroške vsake vojne, pomorske ali zračne operacije, podvzete proti napadalcu v smislu odredb tega protokola kakor tudi celotno materialno škodo, nastalo z operacijami obeh strank, naknadi država napadalka do skrajnih mej svoje sposobnosti.

Dolžnost nečlanov Zvezd narodov.

Člen XVI. Signatarne države soglašajo, da se v slučaju spora med eno ali nekaterimi državami, ki niso podpisale pričujočega protokola in niso včlanjene v Zvezd narodov, pozovejo nečlanjene države, da se podvržejo obveznostim, ki so jih sprejeli signatarji protokola v svrhu mirne rešitve.

Ako na ta način pozvana država odbije dotične pogoje in obveznosti ter začne vojno proti signatarnim državam, se proti njej uporabi ukrepi XVI. člena pakta Z. N., kakor so določeni v tem protokolu.

Konferenca za razorožitev.

Člen XVII. Signatarne države se obvežejo, da se bodo udeležile mednarodne konference za omejitve oboroževanja, ki jo skliče Svet za 15. junija 1925. v Ženevi. Vse ostale države, bodisi članice Zvezd narodov ali ne, bodo enako pozvane na to konferenco.

Za sklicanje konference bo Svet pripravil splošni program za znižanje in omejitve oboroževanja; program bo predložil konferenci, a že tudi čim prej sporočil posrednim vladam, najkasneje tri mesece pred prvim sestankom.

Tolmačenje protokola.

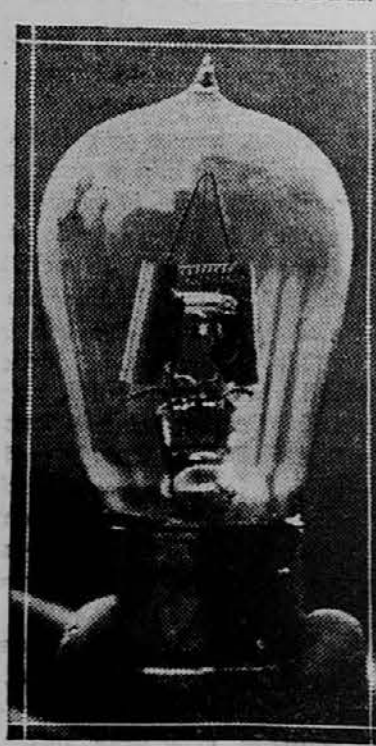
Člen XVIII. Posvodi, kjer se navaja sklep Sveta Zvezd narodov se mora pojmovati tako, da glas zastopnikov spornih strank ne upliva na določevanje soglasnosti ali željene večine.

Člen XIX. Vsak spor, ki se tiče tolmačenja tega protokola se predloži stalnemu mednarodnemu razsodišču.

Člen XX. Izvzemši izrecno navedena določila se ta protokol ne tiče pravice in dolžnosti članov Zvezd narodov, v kolikor izvršajo iz pakta Z. N.

Člen XXI. Ta protokol, čigar francoski in angleški tekst sta merodajna, bo ratificiran. Protokol postane pravomočen, čim se prevede registracija, in čim konferenca za razorožitev odobri načrt za znižanje oboroževanja. Nobena signatarna država, ki se po poteku roka, ki ga določi konferenca, ne prilagdi odobrenemu načrtu, se ne bo mogla posluževati ugodnosti, izvirajočih iz odredb pričujočega protokola.

NAJNOVEJŠA IZNAJDBA.

Lahko se reče, da bo v kratkem času obvladal radio ves svet. Dan zadnem se pojavljajo na tem polju nove iznajdbe in nova izpopolnjenja. Konrad Schicklerling iz Newarka, N. J., je pred kratkim iznašel takozvano "tubo, ki se nahaja v tubi".

ZANIMIVI IN KORISTNI PODATKI

(Foreign Language Information Service. — Jugoslav Bureau.)

KDAJ JE KONGRES IZVOLIL PREDSEDNIKA?

Pojav tretje stranke, kateri je na čelu senator La Follette, je dal povod splošnemu uganjanju, da-li bo katerikoli izmed poglavitnih kandidatov v stanu dobiti dovolj elektoralnih glasov, da bi bil izvoljen za predsednika oziroma za podpredsednika Združenih držav. Kajti za izvolitev je potrebna absolutna večina elektoralnih glasov. Pri predsedniških volitvah volilec namreč ne glasujejo direktno za tega ali onega predsednika. Druge srede meseca februarja odajejo svoj glas za volilne moške (electors), ki jih stranka kandidira v vsaki posamezni državi. Vsaka država ima toliko teh elektorjev, kolikor znaša skupno število njenih senatorjev in poslancev (representatives) v kongresu. Elektorji so izvoljeni po pluraliteti, t. j. izvoljena je lista elektorjev ene stranke, ki je dobila v dotični državi največ glasov izmed vseh list. Občinstvo bo za to takoj po volitvah doznalo, katera stranka je zmagała v tej ali oni državi. Znano je, koliko elektoralnih glasov ima vsaka država. Takoj se bo torej izvedelo, da-li je kak kandidat dobil večino vseh elektoralnih glasov. Formalno pa se izvolitev predsednika vrši s tem, da se elektorji drugega ponedeljka meseca januarja snidejo v glavnem mestu svoje države in od dajo svoj glas za predsedniškega in podpredsedniškega kandidata svoje stranke. Prepisi njihovih glasovnic se odposljejo k predsedniku senata Združenih držav. Druge srede meseca februarja predsednik senata odpre glasovnice elektorjev in skupni seji poslanske zbornice (House) in senata. Predsedniški in podpredsedniški kandidati, ki sta dobila absolutno večino elektoralnih glasov, sta tedaj uradno proglašena za izvoljena. Oba nastopita svojo službo prihodnjega 4. marca.

Kakor smo torej omenili, treba absolutne večine (enega čez polovico) in ne relativne večine (pluralitete) elektoralnih glasov za izvolitev predsednika in podpredsednika. Ako se volilna borba vrtila okoli več kot dveh kakih kandidatov, je prav lahko mogoče, da nihče izmed njih ne dobi potrebne večine elektoralnih glasov. Federalna konstitucija določa, da v takem slučaju poslanska zbornica (House of Representatives) izvoli predsednika izmed onih treh kandidatov, ki so dobili največ elektoralnih glasov. Pri tem se glasuje tako, da vsaka država odda po en glas. Komu naj odda ta glas, je odvisno od večine poslancev iz dotične države. Za sklepčnost (quorum) treba prisotnosti poslancev dveh tretin vseh zveznih držav in za izvolitev je potrebna absolutna večina vseh držav.

Ako niti eden izmed podpredsedniških kandidatov ni dobil absolutne večine elektoralnih glasov, mora senat izvoliti podpredsednika izmed onih dveh podpredsedniških kandidatov, ki sta dobila največ elektoralnih glasov. Vsak senator ima po en glas; večina odločuje. Za sklepčnost treba prisotnosti dveh tretin vseh senatorjev.

Kadar pride do tega, da poslanska zbornica mora izvoliti predsednika, ona more to storiti pred dnem 4. marca, katerega dne se vstoleči novi predsednik. Ako se državna zastopstva v zbornici ne morejo sporazumeti glede bodočega predsednika in nastopi 4. dan marca, ne da bi bil izvoljen novi predsednik, tedaj novi podpredsednik postane avtomatično predsednik, ravno kot v slučaju da je predsednik umrl ali bil odstranjen, ko pa niti senat ni bil v stanu izvoliti podpredsednika, tedaj sedanji državni tajnik prevzame dne 4. marca predsedništvo, dokler senat ne izvoli podpredsednika, ki naj postane predsednik, kajti poslanska zbornica nima po 4. marcu več pravice izvoliti predsednika.

Že štirikrat v zgodovini Združenih držav se je zgodilo, da niso bili elektorji v stanu izvoliti pred-

sednika ali podpredsednika Združenih držav. Do leta 1804 niso predsedniški elektorji glasovali izrecno za predsednika oziroma podpredsednika, marveč za dva kandidata. Izvoljena sta bila ona kandidata, ki sta dobila večino elektoralnih glasov in izmed njiju je postal predsednik oni, ki je imel največ glasov, dočim drugi za njim je postal podpredsednik. V volitvah leta 1800 so republikanci (predhodniki današnjih demokratov) glasovali za Jeffersona in Burra, federalisti (stranka, ki je bila za strogo centralno vladno in ki je izginila že zgodaj v 19. stoletju) za Adamsa in Pinokneya.

Izvoljena sta bila kandidata republikancev, ali Jefferson in Burr sta dobila enako število elektorjev. Zato je izvolitev prešla na kongres in poslanska zbornica je izvolila Jeffersona za predsednika, Burra za podpredsednika.

Pred prihodnjimi volitvami je bila uvedena sprememba h konstituciji, da se prepreči ponovitev enakega slučaja. Ustanovljeno je bilo, da morajo elektorji označiti, kdo naj bo predsednik in kdo podpredsednik.

Leta 1825 je izvolitev predsednika zopet pred poslansko zbornico. Potrebna večina elektoralnih glasov je tedaj znašala 131.

Andrew Jackson je dobil pri volitvah 99 elektoralnih glasov, John Quincy Adams 84, Crawford 41 in Clay 37. Takoj pri prvem glasovanju v poslanski zbornici je 3 držav glasovalo za Adamsa, 7 za Jeffersona in 4 za Crawforda. Adams je takoj postal predsednik. Tedaj je zavladalo razburjenje med narodom, kajti Jackson je bil na volitvah dobil več elektoralnih glasov. Tedanji podpredsednik John C. Calhoun pa je bil gladko izvoljen z večino elektoralnih glasov.

Leta 1837 niso elektoralni glasovi bili odločilni glede podpredsednika. Senat je poimenskem glasovanju dveh najvišjih kandidatov izvolil R. M. Johnsona za podpredsednika.

Zadnjič je bila izvolitev predsednika "vržena" v kongres po volitvah leta 1876. Najprej se je dozevalo, da je demokratična stranka dobila večino elektoralnih glasov. Republikanska stranka pa je to takoj zanikala, češ, da ona in ne druga stranka je zmagała v državah Florida, Louisiana in South Carolina. Dejanski so se v teh državah, kakor tudi v državi Oregon, sestali meseca januarja volilni moške obeh strank, kajti obe listi sta se smatrali za zmagovalki. Položaj je bil precej zavojat. Kongres je izvolil posebno volilno komisijo, ki naj preišče na podlagi izidov volitev katera stranka je pravzaprav zmagała v onih državah. Ta komisija je šele 2. marca, t. j. dva dni pred vstopitvenjem novega predsednika, podala svoje poročilo in določila, da so v onih državah zmagali republikanci. Na podlagi tega je bil v skupni seji kongresa Hayes proglašen za predsednika. Dejanski pa je bil tedanji demokratični kandidat Tilden dobil več glasov v splošnih volitvah.

Da se kaj takega prepreči v bodočnosti, je bil sprejet zakon, s katerim se posameznim državam prepušča, da uredijo potrebno za poravnavanje sporov glede izvolitve svojih elektorjev. Tak spor ne more torej priti več do kongresa.

ALI VESTE, —

da je pred kratkim divjal strašen vihar nad Dolenjsko ter povzročil ogromno škodo. Ali veste, da boste šele tedaj vedeli ceniti vrednost pravega turškega tobaka, ko boste začeli kaditi Helmar? Začnite kaditi turški tobak, pa ga boste veselili kot so ga drugi.

BLAGOVNI ODREZKI SAMO 66c. JARD! Kansas City—Zenske, ki delajo same svoje obleke bodo gotovo izkoristile znatno ponudbo, ki jo stavi Textile Mills Co. v tem mestu. 4 in 5 jardov dolgi stanki semza, trikotina in blaga za obleke so na voljo po manj kot je njih cena a debelo. Vsek čitatelj, ki ga to zanima, naj piše na Textile Mills Co., Dept. L, Kansas City, Mo., deneš na brezplačne informacije.

—Adv.

Špijonaža v svetovni vojni.

V Londonu je major Russel izdal senzacionalno delo, kjer opisuje podrobno delovanje nemških in lastnih špijonov na bojišču tu ki je po svoji vsebini nekaj posebnega na polju tajnih afer. V prvem poglavju obdeluje major Russel napore in trude, organizirane vojaške oddelke požarne brambe, ki je morala čuvati ogromna skladišča, kjer je bilo nakopičenih za milijone dolarjev blaga, predvsem olja in bencina. V teh skladiščih je utripala glavna žila fronte, ker so hranila sredstva vojskovanja. Uničiti njih bi pomenilo zlomiti odporno sposobnost vojske. In to je sovražnik prav dobro vedel. Kljub najstrožjim odredbam in potrojeni pažnji, so izbruhali zdaj tu zdaj tam skrivnostni požari, katerih povzročitelje ni bilo mogoče izslediti. Da se dogajajo na Anje povelje je bilo očitno, ker se je v njih očitnoval dobro premišljen načrt: toda kako se je sovražniku to posrečilo, je bila uganka. Major Russel piše: Napeli smo vse sile, vendar se je Nemcem v kratkem posrečilo, zažgati zopet daleč za linijo skladišče kemikalij, ki je do tal pogorelo. Slutili smo, da sovažnik uresničuje svoj načrt potom svojih ljudi, ki so bili naši ujetniki. Vseled tega smo hoteli poslati tri nemško govoreče detektive v ujetniški tabor. Ker pa bi bili tam kmalu spoznani kot volani, poslali smo jih oblečene v nemške uniforme v naše prve linije, izpostavili tako vsem nevarnostim, ki so jim pretile z naše in nemške strani in vendar dosegli namen. V prvi liniji so bili trije preoblečeni našinci pridržani četi novih ujetnikov in odpeljani v naše ujetniško taborišče. Da bi nihče ne slutil v njih naših ljudi, ni bil niti poveljujoči častnik taborišča obveščen o celi nakani in se je z njimi ravno kakor z vsemi ujetniki. Uspeh ni izostal. Tiste čase se je v taborišču nahajal neki Freytag, ki se je izdajal za člana švicarskega rdečega križa in imel nalogo, da skrbi za ujetnike. Nihče ni imel niti najmanjšega suma proti njemu, pač pa je užival precejšen ugled. Brinil se je glavno, da ujetniki niso imeli mrčesa in jim dajal v to svrhu kemikalije. Kmalu so nam naši detektivi javili, da občejuje ta Freytag s tremi ujetniki na prav poseben način in sicer proč od ostalih, na dvorišču tabora. Nadalje so nas obvestili, da izgubljajo dotični trije ujetniki: večkrat svoje predpasnike, da jih izgubljajo z mirom takrat, kadar so prešli nove kemikalije zoper mrčes in da izbruhajo požari na vadno neposredno potem, kadar je kdo od njih izgubil svoj predpasnik. Zdaj smo podvojili svojo pažnjo, h končni rešitvi uganjke: pa nam je pripomogla še daljša Freytagova bolezen. Jaz sam sem pričel preiskovati dotične kisline zoper mrčes, toda moj prijatelj mi je odsvetoval; češ da požene samega sebe v zrak, če spojim obe kislini. Tako sem počasi prišel stvari do dna. Freytag je dajal onim trem neko kislino, s

katero so polili svoje predpasnike. Zraven s prejemali še eno staklenico druge kisline, zamašene s papirjem. Ujetnik je svoj predpasnik skupno s staklenico vrgel k skladišču, kislina v staklenici je prežrla papirnat zamašek, se združila z ono na predpasniku in požar je bil zaneten. Freytag se je udal. Svojega pravega imena ni sprva tajil, potem se pa moško ni hotel izdati, dasi smo mu grozili, da bo obešen kot naveden vojak. Ostal je miren in trd, da sem ga občeudoval na tihem in želel, da bi ostal tudi jaz tako trden, če bi se mi zgodilo kaj podobnega. Nemci so ponudili veliko število ujetnikov za tega moža, iz česar smo sklepali, da je takozvani Freytag pomembnejša oseba. Šele tekoma neke poznejše, največje špijonaže afere kar jih je kdaj bilo, smo izvedeli, kdo je bil."

Mož in žena odvedena.

Neznanci so odvedli dva mlada beogradska zakonca. — Najprej je bil ugrabljen mož, potem pa njegova žena. — Lakonični odgovor bolgarske vlade na poslanikovo vprašanje.

Lani se je mudil v Beogradu bolgarski državljani Nikifor Penev, rodom iz vasi Divotine, peniškega okraja. Po poklicu je bil knjigovodja, pečal se je z bančnimi posli in je prišel v stik z beogradskim bankirjem Dimitrijem Jovanovičem. V njegovem domu se je Penev seznanil z bankirjevo hčerko Katarino. Kmalu je mladi Nikifor zasnubil Katarino. Ker je bil bankirju všeč, mu je dal svojo hčerko, s katero se je Penev poročil v Beogradu v februarju lanskega leta. Novoporočenca sta odpotovala v Bolgarijo, da posetita Peneve roditelje. Vas Divotina leži v najbolj obljubljenem kraju Bolgarije. Dasi ni daleč od Sofije, se dogajajo v njeni okolici čisto roparski napadi. Da-li je imel Penev v Srbiji neko politično mislo, ali je sploh igral kakšno politično vlogo v Bolgariji, ni znano, toda misteriozna usoda, ki ga je zadela, vzbujala različne domneve.

Mlada zakonca sta preživela v Divotini 3 mesece. Nekega dne je odšel Nikifor v Pernik. Med potjo so ga srečali pri belem dnevu oboroženi neznanci ki so planili nanj iz zasede. Vsi so bili maskirani. Zgrabili so ga in mu zamašili usta z robcem, nakar so ga odpeljali s seboj neznano kam. Od tega dne se Nikifor ni več povrnil k mladi ženi in o njem ni bilo ne duha ne sluha. Žena ga je čakala tisto noč zama. Nekoč, ko je bila zunaj neprodima tema, je potkal nekdo na njena vrata. Katarina je slišala pritajen pogovor neznanih glasov, pogledala je skozi okno, in ko je zapazila neznane obraze, ni hotela odpreti.

V imenu zakona, odprite! so zaklicali zunaj. In res je bil med neznanci župan Damjan Dimitrov z občinskim tajnikom. Ko je videla pred seboj uradne osebe, je Katarina odprla vrata. Nočni gostje so vstopili, aretirali mlado ženo ter jo vzeli seboj. Katarina se ni več vrnila. Nihče več je ni videl. Mož in žena sta izginila in nihče ni vedel kako in kam. Celu majbližji moževi sorodniki izjavljajo, da jim ni znano, kdo je ugrabil zakonca. Jasno je samo to, da ni šlo za rop ali kakršnokoli tatvino.

Ko je oče nesrečne Katarine izvedel za ta dogodek, je zbral potrebne podatke ter jih poslal našem poslaniku v Sofijo. Prosil ga je, naj posreduje pri bolgarskih oblastih, da najdejo njegovo hčerko, ki je jugoslovenska državljanka, ali da vsaj razjasnijo ta zagonetni slučaj. Trikrat je zaprosilo naše poslanstvo potom bolgarskega zunanjega ministrstva za odgovor, a bilo je vse zaman. Šele po tretjem nujnem zaprosu je prišel pred dnevi odgovor te le vsebine:

Gledališče-Glasba-Kino

MARIA THERESA.

Danes zvečer ob poldevetih nastopi v Carnegie Hall slavna plesalka Maria Theresa. Proizvajala bo nekaj svojih klasičnih plesov, na glasovirju jo bo pa spremljal Edward Charles Harris.

Maria Theresa je bila svoj čas članica šestih Duncanovih plesalcev. Plesni umetnosti se je posvetila že kot otrok, in sedaj ima za seboj dve desetletji neprestanih uspehov tako v Evropi kot v Ameriki.

Ko je prvici nastopila v Smith College v Northamptonu, Mass., je časopisje ni moglo prebrati. Tedaj se je začela javnost razvemat zanj in se je sedaj popolnoma razvela.

Ob svojem prvem nastopu nočjo zvečer v Carnegie Hall ima na svojem programu skladbe Bacha, Brahmsa, Chopina, Glucka in Schuberta.

Njen spremljevalec Edward Charles Harris je bil rojen leta 1899 v Elisabeth, N. J. Že v zgodnji mladosti je kazal izvanreden

"Kraljevskemu poslanstvu SHS v Sofiji.

"V odgovor na verbalno moto z dne 10. julija sporoča znamenje ministrstvo kralja poslanstvu, da so oblasti po preiskavi ugotovile, da sta odšla Nikifor Penev in njegova soproga Katarina Penev meseca septembra 1923. po kratkem bivanju v vasi Divotina neznano kam."

Značilno za bolgarske razmere je dejstvo, da sta bila v spremstvu nočnih posestnikov, ki so ugrabili mlado ženo, tudi župan dotične občine in njegov tajnik, in vendar bolgarske oblasti neče ničesar vedeti, kam je izginila mlada žena in kaj se je zgodilo z njo in njenim možem.

muzikalični talent. Sedaj je glavni organist v Fourth Church of Christ Scientist.

GREENWICH VILLAGE FOLLIES.

To je že šesto leto odkar predstavljajo v Shubert gledališču Greenwich Village Follies.

Predstave so se sleherno leto izpopolnjevale letos se pa lahko reče, da sa popolne in neprekosljive. Predstave so pod nadzorstvom The Bohemians Inc. ter pod osebnim vodstvom A. L. Jonesa in Morrisa Green-a. Voditelj odra je John Murray Anderson.

Slavni Dolly sestri sta se vrnili iz Evrope ter skušala z letošnjimi uspehi kronati vse dosedanje, ki sta jih imeli v Ameriki oziroma v Londonu in Parizu.

Letos samo ne plešeta in poje-ta, ampak nastopata tudi v dramskiški škeci "Destiny", ki nam natančno predstavi življenje v pariškem Montmartre. Prekrasen prizor je tudi "The Dollies and their Colliers".

Vincent Lopez in njegov orkester sta že splošno znana. Krasen prizor po imenu The Happy Prince, povzet po zgodbi Oscarja Wilde-a. Omeniti moramo tudi nastop Georgea Christie, Georgea Hasely in Dorothy Neville.

Vodilna plesalka Ludmilla je neprekosljiva.

Nadalje so še številni drugi prizori, v katerih nastopa Ludmilla kot plesalka.

Clovek mora skoraj smeja počiti, ko posluša Georgea Morana in Charlesa Macka, Don Barclaya, Johna Sheenana, Ethel Davis in Billie De Rex.

Nastopajo tudi krásni umetniški modeli, vsled katerih so se Greenwich Village Follies že ponovno proslavile.

PRVO VSE-POLJSKO MORSKO PRISTANIŠČE.

Pariz, Francija, 21. oktobra. — Francoski kontraktorji so pričeli z grajenjem prvega vse-poljskega pristanišča v Gdiniji. Pristanišče bo kmalu na razpolago kot baza za podmorske čolne, ki bodo zagotovili prostost komunikacije z Baltikom, katerega kontrolira sedaj nemško-rusko brodograd.

General Sikorski, poljski minister za narodno obrambo, se mudi tukaj v namenu, da se dogovori glede vzdržanja mornariških komunikacij med Poljsko in Francijo. Poljska se ni mogla zanesti na Gdansk v slučaju krize vspricho "nacionalističnih tendenc" gdanskoblasti.

VABILO na —

PLESNO VESELICO IN VINSKO TRGATEV

katero priredi Društvo sv. Jožefa, št. 53, JSKJ. v Little Falls, N. Y.

v soboto, dne 25. oktobra v svoji dvorani na 36 Danube Street.

Uljudno vabimo vsa bratska društva, vse posamezne Slovence in Slovenke, domače in iz okolice, da posetite našo prireditev. Zagotovljeni ste, da boste z vsem izvrstno preskrbljeni. Za lačne želodec bodo pristne importirane klobase, za žejne dobra kapljica iz daljne Californije, za pleso željne pa bo skrbela izvrstna Slovenska Narodna Godba.

Na programu je tudi vinska trgatava, edina te vrste v naši naselelini. Prilika bodo dana vsem udeležencem se pošteno zabavati z našimi brhkimi viničkami in izvrstnimi viničariji.

Toraj masvidenje v soboto ob 7. uri zvečer.

Za obilno udeležbo se priporoča (24. okt.) O d b o r.

ADVERTISE in GLAS NARODA

Sprejeli smo sledeče knjige ter jih prodajamo po znižani ceni.

Nova velika arabska sanjska knjiga. — Vsebuje 300 strani	1.50
Nova velika sanjska knjiga	.90
Sanjska knjiga, srednja	.35
Angleško-slovenski in slovensko-angleški slovar	.75
Spretna kuharica. Nova velika kuharska knjiga. Navodila, kako se kuhajo dobra in okusna jedila. Trdo vezana	1.45
Slovensko-angleška slovnica. — Vsebuje slovnico, slovensko-angleški slovar in kako se postane ameriški državljani. Trdo v platno vezano	1.50
Gozdovnik. Povest iz ameriškega življenja. — 1. in 2. zvezek	1.—
Na krvavih poljanah. Trpljenje in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega planinskega polka, od 1914 — 1918.	1.25
Robinson, povest	.65
Sin medvedjega lovca. Potopisni roman	.80
Rinaldo Rinaldini	.50
Sveta Genovefa	.50
Predtržani, Prešern in drugi svetniki v gramofonu	.25
Hitri računar ali Praktični računar	.75
Slovenska kuharica, (Kalinšek). Z mnogimi slikami v besedilu, vsebuje 668 strani, trdo v platno vezano	5.—
Amerika in Amerikanci. Popis slovenskih naselbin v Ameriki. Trdo v platno vezano	3.—
Narodni sklad za klavir. Zbirka slovenskih narodnih pesmi	.90
Pesmarica Glasbene Matice. Zbori za štiri moške glase. Vsebuje 103 najboljših slovenskih pesmi	2.50

(K naročilu priložite pokritje v smankah ali M. O.)

Knjige Vam pošljemo poštne prosto.

Slovenic Publishing Company

62 Cortlandt Street : : : New York, N. Y.

NAJMANŠJI POLICIST NA SVETU.

V Wenatsee v državi Washingtonu imajo brezdvoma najmanjšega policista na svetu. Visok je štiri čevlje in tri inč, tehtal pa 117 funtov.

Arkadij Avertchenko:

Zgodovina dveh kovčegov.

Sedeli smo v udobni kajuti angleške ladije, kamo so nas bili povabili ljubljenski Angleži na čisto čaj. — V kamini je prijazno in domače plapolal ogenj...

Gostitelji in gostje vsi smo se porazdelili okrog kamina, srebrali iz malih kozarec staro hereško vino ter se tiho razgovarjali, spominjajoč se raznih zanimivih, smešnih in strašnih dogodkov, ki smo jih bili doživeli.

— Tudi meni se je zgodilo nekaj posebnega, je začel star, izkušeni angleški pomorščak ter obrnil svojo rudečo, od vetra opaljeno lice proč od razjarjenega premoga v kamini.

— Pripovedujte, pripovedujte! — Ali mi pa tudi jamčite s častno besedo, da boste verjeli mojim besedam?...

— Oho, to je pa čuden pogovor! Potemtakem bo ta povest res nekaj prav izrednega... No, verjeli vam bom — častna beseda!

— Ta zgodba — spada med najbolj tajinstvene in najbolj strašne v mojem življenju...

Pred sedmimi leti sem odpisal iz Dublina v London kovčeg s svojimi stvarmi kot prtljago... In pomislite!

— No? — Do danes še ni prispel v London, izgubil se je med potjo! — No, in? — Kaj "no"?

— Kje je ostala vaša čudna in nenavadna zgodba? — Saj tu jo vendar imate! Samo pomislite: Kovčeg se je izgubil na poti! Zadeva je vzbudila mnogo hrupa; nekaj nižjih železniških uslužbencev je odletelo, ravnateljstvo si je ruvalo lase...

Stvar je vzbudila veliko pozornost!...

Ko je stari morski volk opazil, da se mi Rusi prav nič ne čudimo, temveč sedimo tu, molčimo in zamisljeni, nas je osupnjelo pogledal in utihnil.

— Tudi jaz bi vedel prav zanimivo povest, je pričel moj tovariš — novinar, ki se je odlikoval po tem, da je vse vedel. — Angleži bi mi morda še verjeli to resnično zgodbo, toda, kar se tiče Rusov, dvomim...

Ali je pa tudi istinita? — Častna beseda! — čista resnica! Stvar se je dogodila nekemu bivšemu ministru... Ker je dogodek resničen — no čem imenovati njegovega imena.

Nikar ne zavlačujte! — Saj ne zavlačujem. Kdo drugi bi morda zavlačeval, toda jaz ne. Nisem tiste vrste človek, da bi zavlačeval. Kdo drugi bi... Oh, nikar mi ne stopajte na nogo! To reč poslušajte: V septembru 1. 1918. se je ta minister odpravil na Krim ter je ob tej priliki spravil v kovčeg vse svoje dragocene stvari: carske rublje, zlato, briljante, kozuhovino — takrat je bila skupna vrednost vseh teh predmetov 60 tisoč, danes bi bila 120 milijonov. In ta bedak je odpisal svoj

MICKEY WALKER.

Svetovni šampion razreda "welterweight" takozvanega "welterweight" razreda.

kovčeg po železnici v Sevastopol — kot prtljago.

Pa ne, da bi se bil tudi ta kovčeg izgubil, je planil stari morski volk, kot bi ga pičil gad.

Saj to je ravno, da je v januarju leta 1920. prispel kvčeg na cilj cel in nepoškodovan. Razumete, kaj se to pravi? Skoropadski je vladal tam, Peiljura ga je strmo glasil, za njim so prišli boljševiki; mesta so gorela, prehajala iz rok v roke, kolodvori so bili porušeni do tal, prtljaga na železniških skladiščih je bila izropana, kovčege so praznili in jih polnili z opako; ministrski kovčeg pa je čez poldrugo leto srečno prilezel kakor kaka pridna mravlja in je dospel na postajo — popolnoma cel in nedotaknjen. In verjete mi, takrat, ko je okaminister v prisotnosti kolodvorskih nastavnicev odprl kovčeg — so si vsi ravnali lase in nekateri so celo izgubili svoje službe! Ko je skladiščnik na postaji Vzломorka izvedel o tem slučaju — se je obesil na lastnih naramnicah in dva nakladalca sta se od jeze napila da mrtvega. To je bil krik in vik v čeli južni Rusiji!

Ta povest je uplivala na prisotne Ruse tako, kakor bi se pričlo njih razpočila bomba.

— No, in? — Kaj "no"? — Kje je ostala vaša čudna in nenavadna zgodba? — Saj tu jo vendar imate! Samo pomislite: Kovčeg se je izgubil na poti! Zadeva je vzbudila mnogo hrupa; nekaj nižjih železniških uslužbencev je odletelo, ravnateljstvo si je ruvalo lase...

Stvar je vzbudila veliko pozornost!...

Ko je stari morski volk opazil, da se mi Rusi prav nič ne čudimo, temveč sedimo tu, molčimo in zamisljeni, nas je osupnjelo pogledal in utihnil.

— Tudi jaz bi vedel prav zanimivo povest, je pričel moj tovariš — novinar, ki se je odlikoval po tem, da je vse vedel. — Angleži bi mi morda še verjeli to resnično zgodbo, toda, kar se tiče Rusov, dvomim...

Ali je pa tudi istinita? — Častna beseda! — čista resnica! Stvar se je dogodila nekemu bivšemu ministru... Ker je dogodek resničen — no čem imenovati njegovega imena.

Nikar ne zavlačujte! — Saj ne zavlačujem. Kdo drugi bi morda zavlačeval, toda jaz ne. Nisem tiste vrste človek, da bi zavlačeval. Kdo drugi bi... Oh, nikar mi ne stopajte na nogo! To reč poslušajte: V septembru 1. 1918. se je ta minister odpravil na Krim ter je ob tej priliki spravil v kovčeg vse svoje dragocene stvari: carske rublje, zlato, briljante, kozuhovino — takrat je bila skupna vrednost vseh teh predmetov 60 tisoč, danes bi bila 120 milijonov. In ta bedak je odpisal svoj

kovčeg po železnici v Sevastopol — kot prtljago.

Pa ne, da bi se bil tudi ta kovčeg izgubil, je planil stari morski volk, kot bi ga pičil gad.

Saj to je ravno, da je v januarju leta 1920. prispel kvčeg na cilj cel in nepoškodovan. Razumete, kaj se to pravi? Skoropadski je vladal tam, Peiljura ga je strmo glasil, za njim so prišli boljševiki; mesta so gorela, prehajala iz rok v roke, kolodvori so bili porušeni do tal, prtljaga na železniških skladiščih je bila izropana, kovčege so praznili in jih polnili z opako; ministrski kovčeg pa je čez poldrugo leto srečno prilezel kakor kaka pridna mravlja in je dospel na postajo — popolnoma cel in nedotaknjen. In verjete mi, takrat, ko je okaminister v prisotnosti kolodvorskih nastavnicev odprl kovčeg — so si vsi ravnali lase in nekateri so celo izgubili svoje službe! Ko je skladiščnik na postaji Vzломorka izvedel o tem slučaju — se je obesil na lastnih naramnicah in dva nakladalca sta se od jeze napila da mrtvega. To je bil krik in vik v čeli južni Rusiji!

Ta povest je uplivala na prisotne Ruse tako, kakor bi se pričlo njih razpočila bomba.

— No, in? — Kaj "no"? — Kje je ostala vaša čudna in nenavadna zgodba? — Saj tu jo vendar imate! Samo pomislite: Kovčeg se je izgubil na poti! Zadeva je vzbudila mnogo hrupa; nekaj nižjih železniških uslužbencev je odletelo, ravnateljstvo si je ruvalo lase...

Stvar je vzbudila veliko pozornost!...

Ko je stari morski volk opazil, da se mi Rusi prav nič ne čudimo, temveč sedimo tu, molčimo in zamisljeni, nas je osupnjelo pogledal in utihnil.

— Tudi jaz bi vedel prav zanimivo povest, je pričel moj tovariš — novinar, ki se je odlikoval po tem, da je vse vedel. — Angleži bi mi morda še verjeli to resnično zgodbo, toda, kar se tiče Rusov, dvomim...

Ali je pa tudi istinita? — Častna beseda! — čista resnica! Stvar se je dogodila nekemu bivšemu ministru... Ker je dogodek resničen — no čem imenovati njegovega imena.

Nikar ne zavlačujte! — Saj ne zavlačujem. Kdo drugi bi morda zavlačeval, toda jaz ne. Nisem tiste vrste človek, da bi zavlačeval. Kdo drugi bi... Oh, nikar mi ne stopajte na nogo! To reč poslušajte: V septembru 1. 1918. se je ta minister odpravil na Krim ter je ob tej priliki spravil v kovčeg vse svoje dragocene stvari: carske rublje, zlato, briljante, kozuhovino — takrat je bila skupna vrednost vseh teh predmetov 60 tisoč, danes bi bila 120 milijonov. In ta bedak je odpisal svoj

kovčeg po železnici v Sevastopol — kot prtljago.

Pa ne, da bi se bil tudi ta kovčeg izgubil, je planil stari morski volk, kot bi ga pičil gad.

Saj to je ravno, da je v januarju leta 1920. prispel kvčeg na cilj cel in nepoškodovan. Razumete, kaj se to pravi? Skoropadski je vladal tam, Peiljura ga je strmo glasil, za njim so prišli boljševiki; mesta so gorela, prehajala iz rok v roke, kolodvori so bili porušeni do tal, prtljaga na železniških skladiščih je bila izropana, kovčege so praznili in jih polnili z opako; ministrski kovčeg pa je čez poldrugo leto srečno prilezel kakor kaka pridna mravlja in je dospel na postajo — popolnoma cel in nedotaknjen. In verjete mi, takrat, ko je okaminister v prisotnosti kolodvorskih nastavnicev odprl kovčeg — so si vsi ravnali lase in nekateri so celo izgubili svoje službe! Ko je skladiščnik na postaji Vzломorka izvedel o tem slučaju — se je obesil na lastnih naramnicah in dva nakladalca sta se od jeze napila da mrtvega. To je bil krik in vik v čeli južni Rusiji!

Ta povest je uplivala na prisotne Ruse tako, kakor bi se pričlo njih razpočila bomba.

— No, in? — Kaj "no"? — Kje je ostala vaša čudna in nenavadna zgodba? — Saj tu jo vendar imate! Samo pomislite: Kovčeg se je izgubil na poti! Zadeva je vzbudila mnogo hrupa; nekaj nižjih železniških uslužbencev je odletelo, ravnateljstvo si je ruvalo lase...

Stvar je vzbudila veliko pozornost!...

Ko je stari morski volk opazil, da se mi Rusi prav nič ne čudimo, temveč sedimo tu, molčimo in zamisljeni, nas je osupnjelo pogledal in utihnil.

— Tudi jaz bi vedel prav zanimivo povest, je pričel moj tovariš — novinar, ki se je odlikoval po tem, da je vse vedel. — Angleži bi mi morda še verjeli to resnično zgodbo, toda, kar se tiče Rusov, dvomim...

Ali je pa tudi istinita? — Častna beseda! — čista resnica! Stvar se je dogodila nekemu bivšemu ministru... Ker je dogodek resničen — no čem imenovati njegovega imena.

Nikar ne zavlačujte! — Saj ne zavlačujem. Kdo drugi bi morda zavlačeval, toda jaz ne. Nisem tiste vrste človek, da bi zavlačeval. Kdo drugi bi... Oh, nikar mi ne stopajte na nogo! To reč poslušajte: V septembru 1. 1918. se je ta minister odpravil na Krim ter je ob tej priliki spravil v kovčeg vse svoje dragocene stvari: carske rublje, zlato, briljante, kozuhovino — takrat je bila skupna vrednost vseh teh predmetov 60 tisoč, danes bi bila 120 milijonov. In ta bedak je odpisal svoj

kovčeg po železnici v Sevastopol — kot prtljago.

Pa ne, da bi se bil tudi ta kovčeg izgubil, je planil stari morski volk, kot bi ga pičil gad.

Saj to je ravno, da je v januarju leta 1920. prispel kvčeg na cilj cel in nepoškodovan. Razumete, kaj se to pravi? Skoropadski je vladal tam, Peiljura ga je strmo glasil, za njim so prišli boljševiki; mesta so gorela, prehajala iz rok v roke, kolodvori so bili porušeni do tal, prtljaga na železniških skladiščih je bila izropana, kovčege so praznili in jih polnili z opako; ministrski kovčeg pa je čez poldrugo leto srečno prilezel kakor kaka pridna mravlja in je dospel na postajo — popolnoma cel in nedotaknjen. In verjete mi, takrat, ko je okaminister v prisotnosti kolodvorskih nastavnicev odprl kovčeg — so si vsi ravnali lase in nekateri so celo izgubili svoje službe! Ko je skladiščnik na postaji Vzломorka izvedel o tem slučaju — se je obesil na lastnih naramnicah in dva nakladalca sta se od jeze napila da mrtvega. To je bil krik in vik v čeli južni Rusiji!

Ta povest je uplivala na prisotne Ruse tako, kakor bi se pričlo njih razpočila bomba.

— No, in? — Kaj "no"? — Kje je ostala vaša čudna in nenavadna zgodba? — Saj tu jo vendar imate! Samo pomislite: Kovčeg se je izgubil na poti! Zadeva je vzbudila mnogo hrupa; nekaj nižjih železniških uslužbencev je odletelo, ravnateljstvo si je ruvalo lase...

Stvar je vzbudila veliko pozornost!...

Ko je stari morski volk opazil, da se mi Rusi prav nič ne čudimo, temveč sedimo tu, molčimo in zamisljeni, nas je osupnjelo pogledal in utihnil.

— Tudi jaz bi vedel prav zanimivo povest, je pričel moj tovariš — novinar, ki se je odlikoval po tem, da je vse vedel. — Angleži bi mi morda še verjeli to resnično zgodbo, toda, kar se tiče Rusov, dvomim...

PO STARI CIGANSKI ŠEGI.

Pred kratkim je umrla v Angliji 75 let stara ciganka Sarah Bance. Po stari ciganski šegi so njeni sorodniki sežgali vso njeno lastnino in voz, v katerem se je vozila po svetu nad 60 let.

Mosulsko vprašanje.

Spor zastran Mosula je povzročil Turkom in Angležem že nebroj preglastic. — Obe stranki sta končno izjavili, naj reši sporno zadevo Liga narodov. — Končni štadij reševanja.

Ko so se po turških zmagah nad Grki obnovila pogajanja za mir med Turčijo in antantnimi državami, diplomatski razgovori dolgo niso mogli dovesti do ugodnih rezultatov. Med ovirami se je nahajalo v prvi vrsti vprašanje Mosula. Naposled so si diplomati pomagali na ta način, da so problem Mosula izločili iz obsega mirovnih pogajanj ter ga prepustili bodočim dirketnim pogajanjem med Turčijo in Anglijo. Le tako se je moglo sestaviti lausanske mirovne pogodbe in ustanoviti normalno odnošaje v bližnjem orientu.

Toda tudi direktna pogajanja med Turčijo in Anglijo niso mogla dovesti do uspešnega zaključka, nakaar sta naposled obe stranki predložili sporno zadevo v razsodbo Zvezi narodov, kakor je že predvidevala lausanska mirovna pogodba v členu tretjem. In te dni se je svet Zveze narodov pričel pečati z mosulsko zadevo.

Gre pri tem za Mosul, in sicer ne le za mesto samo, marveč tudi za precej obsežen teritorij, ki je tvoril za turške vlade vilajet mosulski. Je to severni del Mezopotamije; gospodarsko je osobito znamenit po svojih petrolejskih izvorih. Turčija trdi, da spada mosulsko ozemlje še k Turčiji, da tvori južni obrobni del sedanje Turčije ter se pri tem posebno sklicuje na prebivalstvo, češ, da je prebivalstvo različno po rasi od onega v ostali Mezopotamiji in da si ne želi ne pod arabsko vlado Iraka, marveč pod turško upravo. Angleži to zanikajo.

Objavili so pred časom statistične podatke o prebivalstvu in iz teh je razvidno, da imajo v mosulskem vilajetu večino, vsaj relativno, — Kurdi, dočim je za temi Arabci največ, a Turkov najmanj. Vsekakor spada Mosul v prehodno ozemlje, kjer neha arabski živelj, a v katerem je najbolj zastopan kurdski element; pravo turško prebivalstvo prične šele severneje. Turki zidajo očividno na to, da bi bilo prebivalstvo zanje na temelju verske skupnosti in žive tradicije, zato so postavili tezo — plebiscita. V Ženevi so nastopili s programom, naj se od-

ločitev o spornem ozemlju prepusti prebivalstvu samemu. Angleži pa seveda odklanjajo plebiscit, sklicujoč se na svoje statistične ugotovitve. V želji, da dade svojim trditvam in zahtevam prijetno resonanco, so Turki pripravili celo oberožene vpade v mosulsko ozemlje, pri tem pa seveda trdili, da gre za uporno akcijo tamkajšnjega prebivalstva samega. Ti turški vpadi so v zadnjih tednih prav močno poostrižili razmerje med angleško in turško vlado.

V tem štadiju je stopil mosulski problem pred Zvezo narodov. Dne 30. septembra sta zastopnik Velike Britanije Lord Parmoor in zastopnik Turčije Fethy bej podpisala pred svetom Zveze narodov v imenu svojih vlad izjavo, da bosta brezpogojno akceptirala odločitev Zveze v sporni zadevi. Svet Zveze narodov pa je izjavil, da bo organiziral komisijo treh članov kateri se poveri naloga, da natančno preišče vso zadevo, dožene na lieu mesta faktični položaj, skratka da popolnoma izčrpa prouči problem, pri čemer sta ji obe stranki obljubili vsakršno pomoč in omogočenje dela.

S tem je stopilo vprašanje Mosula v končni štadij reševanja. Nedvomno bo preteklo še precej časa, preden bo stvar v polni meri proučena in preden bo svet Zveze narodov mogel izreči odločitev, ali zadeva je vendarle s tem privedena v končno fazo, s čimer bo odstranjen zadnji še neurejeni problem bližnjega orientu, ki je ostal kot dedščina velike vojne.

ALI VESTE,

da je začetkom avgusta padel sneg po raznih gorah pri Tolminu na Primorskem. Ali veste, da so Helmar Turške cigarete iz 100% čistega turškega tobaka, najboljšega tobaka za cigarete? Je mora biti vzrok, da so začeli milijoni kadilcev kaditi pravi turški tobak.

POZDRAV.

Predno odpotujem v domovino s parnikom "Paris", pozdravljam Antona Tauželj in njegovo družino, Franka Baudek in Kravn. Pa, ter se jima zahvaljujem za spremstvo na postajo v Johnstown, Pa. Nadalje pozdravljam Joe Dolez in njegovo družino v Danlo, Pa., Franka Šumrada in njegovo družino v Central City, Pa., Pavleta Jereb in družino v Jersey Hill, Pa., Joe Tauželj in družino v Harrisburg, Pa., ter vsem rojakom širom Amerike kličem na veselo snidenje v domovini, ter jim priporočam trdiko Frank Sakser State Bank. Johan Tauželj, na potu v Tauželje pri Cerknici.

V ČOLNU DO PAPEŽA.

Kanadski poročnik George H. Smith, je stavil, da bo iz Amerike priveslal do papeža, seveda pod pogojem, da njega in njegov čoln prepelje preko Atlantika kak parnik. Pred kratkim je dospel v newyorško pristanišče. Zgodilo se je že, da je na dan veslal neprenehoma po 18 ur ter v takem slučaju prevozil 64 milj. Ko ga bodo prevedli v Anglijo, jo bo začel ob evropskem obrežju mahati proti svetemu mestu.

Zastopniki "Glas Naroda"

Zastopniki kateri so pooblašteni nastopiti naročnino za dnevnik "Glas Naroda". Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel. Zastopnike rojakom poplo priporočamo.

Naročnina za "Glas Naroda" je: Za eno leto \$6.00; za pol leta \$3.00 a štiri mesece \$2.00; za četrt leta 1.50 Naročnina za Evropo je \$7. za eno leto.

California:

San Francisco, Jacob Lauma.

Colorado:

Denver, Frank Skrabec; Leadville, J. Yumik; Pueblo, Peter Culig, John, Frank Janesh; Salida, Louis Costello; Walsenburg, M. J. Bayuk.

Indiana:

Indianapolis, Louis Rudman.

Illinois:

Aurora, J. Verblich; Chicago, Joseph Blisch; Cicero, J. Fabian; Granite, Joseph Pershe; Joliet, Frank Bambich; J. Zaleit in John Kren; La Salle, J. Spelich; Mascoutah, Frank Augustin; North Chicago, Anton Kobal, Gertrud Ogrin; Springfield, Matija Barborich; Waukegan, Frank Petkovšek.

Kansas:

Franklin in Okolice, Anton Seljak.

Maryland:

Kittumiller, Fr. Vodopivec.

Michigan:

Detroit, Ant. Janeczic in J. D. Judnich.

Minnesota:

Chisholm, Frank Gouze; Ely, Joe. J. Peshe; Eveleth, Louis Gouze; Gilbert, Louis Vessel; Hibbing, John Povse; Virginia, Frank Hrvatic.

Missouri:

St. Louis Mike Grabrijan.

Montana:

East Helena, Frank Hrella; Klein, Gregor Zobec.

New York:

Gowanda, Karl Sternlaha; Little Falls, Frank Masla.

Ohio:

Barberton, A. Okolish, John Balant; Cleveland, Anton Bolek, Anton Simčič in Charles Karlingar; Collinwood, Mth. Slapnik; Lorain, Louis Balan in J. Kumše; Niles, Frank Kogovšek; Youngstown, Anton Kikelj.

Pennsylvania:

Ambridge, Frank Jakše; Bessemer, Louis Fribar; Braddock, J. A. Germ; Broughton, Anton Ipavec; Burdine, John Dembar; Conemaugh, Vid Rožanek in J. Brezovec; Claridge, Anton Kozogor, Fr. Tushar, A. Jerina; Duola, Ant. Tauželj; Export, Louis Supančič; Forest City, Math Kamin; Farrell, Jerry Okorn; Imperial, Val. Pernel; Greensburg, Frank Novak; Homer City in Okolice, Frank Farenchak; Irwin, Mike Panshek; Johnstown, John Polanc in Martin Koroschetz; Luzerne; Anton Osolnik; Lloydell, John Jereb, Midway, John Zast; Moon Run, Fr. Maček in Fr. Podmilšek; Pittsburgh, Z. Jakše, Ig. Magister, Vinc. Arb in U. Jakobich; Reading, J. Pezdire; Steelton, A. Hren; Turtle Creek in Okolice, Fr. Schiffrer; West Newton, Joseph Jovan; White Valley, Jurij Prelich; Willock, J. Pernel.

West Virginia:

Coketon, Frank Kodica.

Wisconsin:

Milwaukee, Joseph Tratnik in Joe Koren; Racine in Okolice, Frank J. ten; Sheboygan, H. Svetlin.

Washington:

Black Diamond, G. J. Poranta.

Wyoming:

Rock Springs, Louis Taucher.

Poleg gorinavedenih so pooblašteni pobirati naročnino tudi vsi tajniki S. K. J.

Kretanje parnikov - Shipping News

25. oktobra:

Olympic, Cherbourg; Cleveland, Cherbourg in Hamburg; Lancastria, Cherbourg; Muenchen, Cherbourg in Bremen; Rotterdam, Boulogne; Duilio, Genoa, Pres. Harding, Cherbourg in Bremen.

26. oktobra:

Resolute, Cherbourg in Hamburg.

29. oktobra:

France, Havre; Aquitania, Cherbourg.

1. novembra:

Homeric, Cherbourg; Volendam, Boulogne; Geo. Washington, Cherbourg in Bremen; Mount Clay, Cherbourg in Bremen Conte Verde in Genoa.

4. novembra:

Colombo, Genoa. Bremen, Bremen.

5. novembra:

Berengaria, Cherbourg; Rochambeau, Havre.

6. novembra:

Pittsburgh, Cherbourg.

8. novembra:

Leviathan, Cherbourg; Majestic.

Cherbourg; Veendam, Boulogne; Saxonia, Cherbourg. De Grasse, Havre;

12. novembra: Mauretania, Cherbourg.

13. novembra:

Lapland, Cherbourg; Albert Ballin, Cherbourg in Hamburg; Arabic, Cherbourg.

15. novembra:

Olympic, Cherbourg; Columbus, Cherbourg; Bremen; La Savoie, Havre; Reliance, Cherbourg in Hamburg; Nieuw Amsterdam, Boulogne.

19. novembra:

Paris, Havre, Aquitania, Cherbourg.

20. novembra:

Minnekahda, Cherbourg; Thuringia, Cherbourg in Hamburg.

22. novembra:

Homeric, Cherbourg; Ryndam, Boulogne; Republic, Cherbourg, Bremen; Orca (Bernuda), Cherbourg.

26. novembra:

Berengaria, Cherbourg.

27. novembra:

America, Cherbourg in Bremen; Zealand, Cherbourg; Deutschland, Cherbourg in Bremen; Minnekahda, Cherbourg in Bremen.

29. novembra:

Majestic, Cherbourg; Rotterdam, Boulogne; Duilio, Genoa; Presidente Wilson, Trst.

Božični izleti

Jugoslavijo

Mr. A. V. Bisen od United States Lines bo vodil poseben božični izlet v Jugoslavijo. Potniki bodo odpotovali z velikim "Leviathanom" iz New Yorka dne 6. decembra preko Cherbourga v domovino. Dospel dovolj zgodaj, da boste zagnali prijatelji in sorodniki praznovati Božič.

Prepričajte se sedaj o tem izletu. Po najnižji ceni boste deležni čistih udobnih kabin, najboljših hrane, vseh in pri